

- ⊕ **Música:** Bob Dylan al Gran Teatre del Liceu de Barcelona
- ⊕ **Cultura popular:** Què fer aquesta Setmana Santa?
- ⊕ **Música:** Concerts per la llibertat a la Catalunya Nord

ENTREVISTA GUILLEM BALBOA BATLLE D'ALARÓ

‘LA REIVINDICACIÓ D’UN FINANÇAMENT MILLOR CLAMA AL CEL’



MÉS PER MALLORCA

**La presència d'un geolocalitzador al cotxe
de Puigdemont podria anul·lar-ne la detenció**

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat



EL PSOE I EL CASAL INCENDIAT



Ahir de matinada, l'extrema dreta va cremar l'Ateneu Popular de Sarrià. A dins, hi van aparéixer creus gammades i cèltiques i missatges pintats que no deixen cap dubte sobre quins en van ser els autors. Poques hores després, el secretari d'organització del PSOE José Luís Ábalos, va aparéixer a la televisió.

No per a condemnar l'atac ni el feixisme, sinó per a apuntar els CDR. Va dir que calia actuar contra ells 'amb tots els recursos i respostes de l'estat de dret', que són 'l'embrió de la *kale borroka*' i que van ser creats a Cuba, Veneçuela i Nicaragua. Ábalos no va dir ni una paraula de l'incendi de l'Ateneu Popular de Sarrià, però va insistir una vegada i una altra que cal atacar els CDR i va arribar a dir que 'calia derrotar-los com es va derrotar ETA'. Frase que qualsevol socialista hauria de vigilar molt a l'hora de fer-la servir, perquè s'entén perfectament que inclou el terrorisme d'estat, les tortures, la il·legalització de partits i d'associacions, la modificació arbitrària de lleis, el tancament de diaris i tot de coses semblants.

—
José Luís Ábalos és la mà dreta de Pedro Sánchez, aquell home que una vegada va dir que, si guanyava, s'enfrontaria a Mariano Rajoy. El mateix que va anunciar el 2 d'octubre que demanaria una comissió d'investigació al congrés espanyol sobre la violència en el referèndum i que vint-i-sis dies després va sacralitzar el cop d'estat de Rajoy en aprovar el 155 amb ell i a les seues ordres.

—
José Luís Ábalos és valencià. Vull dir que és de València. De Torrent, per a ser exactes. Dins el PSPV és ben conegut per la seua animadversió total cap a Ximo Puig i pel seu espanyolisme, posició que el portava a defensar un pacte amb Ciutadans al govern valencià, que per sort no va poder ser només perquè no sumaven. També va ser ell l'entusiasta més gran del pacte que Pedro Sánchez va signar amb els

d'Albert Rivera el 2016. A Compromís encara recorden estupefactes les gestions que va fer intentant que els nacionalistes valencians se sumassen a aquella xarlotada parlamentària que els grups d'esquerra van impedir que prosperàs. Recentment, ha maniobrat per treure Puig de la presidència de la Generalitat en promocionar un altre candidat a la direcció del partit, Rafa García, que no va poder guanyar les eleccions a la secretaria general del PSPV, malgrat que va comptar amb tota l'adhesió de l'aparell de Madrid.

—
El personatge, en conseqüència, no dóna per més i és això. Ahir, però, va perdre una bona oportunitat. Podia haver condemnat l'atac nazi a l'Ateneu Popular de Sarrià, que és un atac cert i incontestable, fins i tot alhora que mantenia la seua pintoresca opinió sobre els CDR. Però ni un mot. El PSOE del 2018, el que es manifesta al costat de grups ultres pels carrers de Barcelona, és així. I Iceta tindrà molta feina si vol fer creïble el capteniment aparent dels darrers dies...

—
PS: Comparar els CDR amb la *kale borroka* és una manipulació impossible de sostenir per més que Ábalos faça ús de la ignorància proverbial promoguda pels mitjans espanyols. És ben conegut que els Comitès de Defensa de la República són formats per gent de totes les edats, condicions i ideologia política, i que van nàixer per defensar pacíficament les escoles durant el primer d'octubre, precisament contra la violència, aquesta sí que ben acreditada, de l'estat.

OPEN ARMS ÉS EL MIRACLE

ROGER CASSANY

«En quin món de mones rescatar seixanta mil naufragats podria arribar a ser entès com un crim obra d'una organització criminal?»

Santa Àgata és la patrona de Catània, a Sicília, i també patrona de les dones. Mantenir-se verge i refusar les propostes amoroses i sexuals d'un prefecte romà que no estimava, Quincià, fou el seu crim. La condemna, entre més coses: tallar-li les mamelles. Va ser torturada i martiritzada per ser fidel a Déu i a l'amor real. Avui els sicilians la veneren i la invoquen per molts motius, tants, que s'hi encomanen cada vegada que alguna cosa no va bé. Però sobretot ho fan per a demanar-li protecció contra el càncer de mama, els maltractaments a les dones, els problemes amorosos i també per frenar a temps el foc i els esquitxos de lava que baixen de l'Etna abans no arribin a les cases; uns esquitxos que, per a molts, són precisament grans llàgrimes d'una terra que plora de tristesa i per amor. O que protesta.

Aquests dies, de moment, l'Etna no plora. Qui sap si es troba mossegant-se la llengua, bullint, i acumulant ràbia per esclatar (per als volcànòfils, podeu seguir-ho des d'**aquesta webcam**, pràcticament des del cràter, en directe). De fet, que sigui notícia que el jutge Nunzio Sarpietro de Catània hagi desestimat el delictes d'organització criminal a l'ONG catalana Proactiva Open Arms és gairebé insultant. No pot ser notícia perquè la hipòtesi és senzillament d'un altre planeta. En quin món de mones rescatar seixanta mil naufragats podria arribar a ser entès com un crim obra d'una organització criminal? Doncs a Europa, sí, a la llunyaníssima Europa. Que el mateix jutge estimi que l'ONG podria haver incorregut en un delictes d'immigració il·legal, que n'hagi segrestat el vaixell i que alguns dels tripulants puguin ser condemnats a presó, sí que és notícia. Per greu i per surreal.

Aquesta fabulosa Europa és la mateixa que tolera la ignomínia turca sobre el poble kurd a canvi de frenar els refugiats abans no es llencin al mediterrani i la que finança la guarda costera líbia perquè faci coses per l'estil. La mateixa que en nom de la llei i de la convivència impedeix que es rescatin naufragats mentre ven armes als governs i dictadors dels països d'origen dels mateixos naufragats. I, recordem-ho una vegada més, la mateixa que, a còpia de silencis, de mirar cap a un altre costat, i d'una inacció vomitiva permet que hi hagi presos polítics al seu territori. I és, també, val la pena de dir-ho, la mateixa Europa que ha ignorat deliberadament i des de sempre un país com Sicília que, per la seva posició terriblement estratègica, s'ha acostumat massa a veure-les de tots colors, cosa que ha generat un menefreghismo ('menfotisme') hilarant.

Fent una revisió ràpida a Twitter i a Facebook amb l'etiqueta #FreeOpenArms és fàcil adonar-se que Sicília, territori que -sigui dit de passada, avui casualment és estat itali- amb dosis inaudites de corrupció acumulades a les venes, no espera res de ningú. No hi ha hagut cap gran manifestació en favor del vaixell d'Open Arms, no. Però és que posats a ser menystinguts, com sempre, per Itàlia i per una encara més inabastable Europa, els sicilians esperen alguna cosa més profunda i mística. Potser precisament el que esperen són erupcions i llàgrimes volcàniques de protesta, perquè, d'europcions per a resoldre res, no n'han vistes mai. Perdoneu pel joc de paraules fàcil, però malauradament, els qui coneguen la sicilianitat ho sabreu, és més que il·lustratiu. Tant és així que amb l'etiqueta de #OpenArms hi ha qui exigeix els miracles i l'amor de Santa Àgata per a salvar els refugiats nàufrags. El que passa és que el miracle, avui, és Open Arms, vingui d'on vingui i diguin què diguin uns i altres.

Però compte, dit això, i encara que sembli fet expressament, resulta que aquesta setmana, mentre el vaixell d'Open Arms era immobilitzat a Pozzallo, s'ha descobert, per primera vegada, que l'Etna es desplaça lentament cap al mar en un moviment tectònic mai detectat fins ara. Es mou cap al mar, cap aquest mar que ha esdevingut cementiri, qui sap si per plorar-hi les morts, sobre les aigües. Ves que no sigui un avís i un senyal. Potser sí que al final tindran raó i, mentre qui ho hagi de fer no mogui ni un dit, i sense que serveixi de precedent, haurem de començar a confiar en els miracles...



Nota: per als interessats, a casa nostra Àgata és també és patrona de Sencelles, bonica vila del centre de Mallorca, on per a recordar-la es fan grans foguerons i correfocs el dia de la santa, el 5 de febrer. A banda, a uns quants pobles de ponent i de les terres de l'Ebre es manté aquest mateix dia, una festivitat segons la qual les dones surten de casa tot lo dia, sense donar explicacions per a res ni a ningú, i els homes s'ocupen de totes les feines domèstiques. Antigament, aquest mateix dia, les dones es col·locaven fulles d'alfàbrega, considerada la planta de l'aroma i de l'amor, als pits i als cabells, en honor a la santa i al seu poder miraculós per a resoldre les adversitats. I de fet, el rei Martí l'Humà, qui sap si en veient que ens deixava sense descendència, es va fer portar de Sicília una relíquia de santa Àgata per a la capella del palau Reial Major de Barcelona, a la plaça reial... 

Vinyeta que circula per les xarxes aquests dies a Sicília. MANENT

GUILLEM BALBOA

‘La reivindicació d’un millor finançament clama al cel’

Entrevista al batlle d’Alaró i nou co-coordinador i portaveu de Més per Mallorca



ARNAU LLEONART

La poca experiència en la política institucional de Guillem Balboa, batlle d’Alaró, no va ser un impediment perquè, fa tres setmanes, la militància de Més per Mallorca l’elegís per encapçalar la direcció del partit amb Bel Busquets. Balboa va arribar a la batllia a l’estiu, agafant la vara de la socialista Aina Munar, que havia ocupat el càrrec els dos primers anys. D’aquesta manera es complia el pacte de govern del PSIB i Més de distribuir-se la batllia durant la legislatura. Periodista de professió, nascut a l’illa de Boiko (Guinea Equatorial) i mallorquí des dels quatre anys, Balboa és el primer batlle negre dels Països Catalans. Hi parlem de la tasca que li espera al capdavant de Més i de com la formació ecosobiranista ha d’abordar els mesos que queden abans de les eleccions del 2019.

—Vau aconseguir la batllia d’Alaró a l’estiu i vuit mesos després us heu convertit en nou coordinador de Més. Com heu viscut els mesos que us han portat fins aquí?

—Molt intensament, la feina de batlle és molt intensa. És la política viscuda a peu de carrer. I molt intensament també al partit, pel moment que vivíem i perquè se’ns presenta un any i escaig en què haurem d’engegar tota la maquinària. I en aquest interregne, vaig tenir el suport i els companys per a fer un pas endavant i assolir aquesta responsabilitat. Passos enrere, avui dia, ja no són admissibles.

—Fa poc que sou en política i us ha vingut tot rodat.

—Per dir-ho de qualche manera, som acabat d’aterrar a la política institucional i també a la política militant. No havia estat mai d’un partit polític fins al naixement de Més per Mallorca, pel que representa com a projecte plural, obert i sobiranista. Això, i el moment polític que vivíem, em va motivar a fer el pas. Ha vingut rodat? La veritat és que sí, però no he planificat res. He anat dient



No havia estat mai d'un partit polític fins al naixement de Més per Mallorca



Més sempre ha considerat que el Consell de Mallorca ha d'esdevenir el veritable govern de l'illa

que sí en situacions que anys enrere hauria dit que no. Això m'ha portat fins on som ara.

—El vostre nom ha sonat com a candidat de Més a les eleccions parlamentàries del 2019. Fer aquest salt entra en les vostres previsions?

—És més una qüestió de focus periòdic que una proposta formal. Es va especular i sondejar el meu nom de la mateixa manera que es va fer amb el d'altres companys de partit. No hi ha hagut res de manera formal, i en un moment donat, un ha de plantejar-se on creu que pot ser més útil per al projecte. En aquest moment, he arribat a la conclusió que com puc ser més útil ara és assolint aquesta tasca de responsabilitat interna dins el partit.

—Entenc que descarteu fer el salt com a candidat a les eleccions parlamentàries?

—No entra en les meves previsions, i no sé si hi entrarà mai. Acab d'aterrar com a coportaveu, encara faig un reconeixement del terreny. Ara mateix em centro en la feina de coportaveu i de coordinació dins el partit, és una responsabilitat nova i no faig més plans.

—Els qui sí que s'ha postulat com a candidats són Fina Santiago i Miquel Ensenyat. Qui us sembla que pot ser millor candidat?

—Tots dos són molt bons candidats en la mesura que fan una tasca impressionant al capdavant de les institucions. Miquel Ensenyat va agafar el Consell de Mallorca en un moment que estava catatònic, després de la gestió que n'havia fet el Partit Popular. Més, que és un partit de base municipalista, sempre ha considerat que el Consell de Mallorca ha d'esdevenir el veritable govern de l'illa. Una mica a l'estil dels menorquins, que tenen com a referència principal el Consell de Menorca. Per això, ara es fa feina per a transferir competències de gestió del govern cap al consell. La feina que ha fet en Miquel és excel·lent. I en el cas de na Fina també, ha creat un nou dret com el de la renda social en un moment que

les classes afectades per la crisi estaven deixades de la mà de Déu. Cal recordar que gràcies a la feina de na Fina al capdavant de la conselleria de Benestar Social, les pensions contributives han pujat cent vuit euros mensuals. Tots dos són molt bons candidats.

—Fina Santiago s'ha referit a la importància que Més dóna al Consell de Mallorca per indicar que Miquel Ensenyat hauria de continuar-hi al capdavant en comptes de voler presentar-se al parlament balear. Ho compartiu, això?

—Entenc que, com que participa en unes primàries, na Fina ha d'evidenciar què diferencia el seu projecte de l'altre. És una rivalitat sana en aquest marc, que de fet no s'han ni convocat. Em sent molt orgullós de la feina que s'ha fet al capdavant de totes dues institucions. Evidentment, en Miquel és un gran candidat, pot ser que ens dugui una mica més de feina de trobar un relleu en el cas que finalment faci un pas cap al govern. Però el partit té prou gent per a cobrir aquest espai, no en tinc cap dubte. Tots dos són molt bons candidats, és qüestió de la militància de triar qui ha d'ocupar aquest lloc. I jo, com a membre de l'executiva, he de ser molt curós a l'hora d'expressar preferències públicament.

—L'objectiu de Més és la presidència del govern?

—L'objectiu és la presidència del govern balear. Primer, perquè som un partit madur. Segon, perquè estic convençut que tenim el projecte de país que més bé s'adapta a la Mallorca que es fa de cara al futur.

—I com hi ha d'arribar?

—Fent molta pedagogia, parlant amb molta gent i valorant les polítiques que ja s'han fet, com la llei de fosses, que s'ha fet gràcies a la feina impagable de les entitats de memòria històrica i especialment de na Margalida Capellà. Només aquesta llei, pel valor que té obrir les fosses i tancar aquell període, ja val el preu d'una legislatura. Però si hi afegim la llei del canvi climàtic i la llei



de residus, es fa una feina excel·lent que justifica de continuar optant per governs com el nostre.

—L'anterior cap de llista, Biel Barceló, ha hagut de dimidir per l'escàndol del viatge a Punta Cana. Creieu que us pot afectar electoralment?

—Estic convençut que no. En Biel és un actiu del partit, per tota la seva trajectòria i també per la feina que va ser llavors tirar endavant l'impost turístic. És un actiu i un exemple, perquè va cometre un error, però el va admetre públicament i n'ha assumit les conseqüències. Crec que això, que és un tràngol dur, mostra el sentit ètic del partit. A la llarga, l'electorat ho valorarà.

—Ha deixat el govern i la direcció del partit, però continua de diputat. Quin ha de ser el paper de Barceló?

—Ser un actiu dins el partit. L'acta de diputat és seva, i la decisió també. Aval que hagi pres la decisió de continuar, però

és cert que m'hauria estimat més que la seva vinculació al grup parlamentari fos a temps complet i no a temps parcial. Crec que necessitam tots els actius possibles de manera constant.

—Bel Busquets continua la línia de Biel Barceló. Fins on ha d'arribar la regulació per a limitar el turisme?

—Fins on calgui perquè els beneficis del turisme no siguin inferiors a les conseqüències que pugui tenir. Crec que és molt valent, perquè per primera vegada parlem de limitació, d'equilibri i de compensar. És cert que hi ha sectors socials que consideren que s'hauria d'haver anat més enllà i més ràpid, de la mateixa manera que hi ha sectors que defensen els seus interessos i diuen que hem anat massa enllà.

—Us demano fins on ha d'arribar la regulació i em dieu 'fins on calgui'. Ha de créixer gaire més?

—Hem arribat fins aquí a partir de l'evo-

lució d'una indústria des de fa seixanta anys. El model no pot anar més enllà perquè no és sostenible al ritme que duia. Adaptar el model no és una cosa que s'aconsegueixi en una legislatura, és una transició. Es fa molt bé i s'avalua pels resultats de les polítiques que s'han aplicat fins ara.

—Tot i l'activitat econòmica, les Illes són un dels territoris més infrafinançats. Fa poc s'ha posat en marxa la plataforma Per un Bon Finançament, inspirada en certa manera en la Crida pel Finançament del País Valencià, que ha portat la reivindicació al carrer. Quina posició han de tenir les institucions sobre aquests moviments civils?

—Acompanyar. Hi ha lluites que han de ser transversals i tal vegada han de començar al carrer i les institucions hem de recollir-les. És vital com a societat reforçar aquesta idea d'autoreferenciar el nostre discurs i els nostres objectius. Sobre això, la reivindicació d'un mi-

l·lor finançament clama al cel. És una vergonya que l'any 2018 siguem en la situació que som, fet que demostra que el sistema no funciona. Per tant, com més gent s'adoni que estam fatal de finançament, millor. Necessitam un règim especial per a Balears, és una vergonya.

—La capacitat de Més per a influir en el debat estatal del finançament autonòmic és molt poca perquè no hi ha una veu mallorquinista al congrés espanyol. El camí per aconseguir-ne una ha de ser potenciar la marca Més o fer aliances amb partits com Podem?

—El que sigui. Necessitam créixer i accentuar encara més el nostre projecte. I si no creixem prou, hem de fer aliances. La situació que combatem a Balears no és només d'aquí, la podem trobar al conjunt de l'estat espanyol i fins i tot a Europa. Vivim un context de regressió impressionant des del punt de vista del finançament, de drets civils, de l'estat del benestar... Hauríem de començar-nos a acostumar a establir estratègies i aliances transversals que vagin més enllà del nostre context immediat. Necessitam tenir veu a Madrid i a Brussel·les.

—La política espanyola sembla que ha entrat en una cursa entre PP i Cs sobre qui és més espanyolista, circumstància que ha tingut la rèplica a les Illes amb el soroll al voltant del decret del català a la sanitat. Com ha de respondre el sobiranisme a aquests moviments?

—No podem quedar a mans plegades mentre s'ataca l'escola mallorquina, per posar un exemple. No tenim cap més opció que posar-nos drets contra aquest intent regressiu respecte de les qüestions que fan referència al model lingüístic. Això ens treu de polleguera, tornem a discutir qüestions que estaven resoltes i se suposava que teníem clares de fa anys. És evident que haurem de tornar a fer molta pedagogia, però no podem quedar aturats davant una agressió com aquesta. Arribarem a intentar seduir tant que no sé què semblarem. Estam en una situació molt delicada,



Balboa pren possessió com a batlle d'Alaró. A la fotografia, alça la vara a la sala de plens del consistori. MÉS PER MALLORCA

tenim clar que Ciutadans creixerà, però no podem permetre que es tornin a posar en dubte qüestions com ara el nostre model d'escola o el dret de ser atesos en català a la sanitat. És una cosa que hauria d'entendre tothom. Amb això es fa molta demagògia, i veient què ens pot venir a sobre, hem de fer molta feina.

—Creieu que aquests moviments, inclòs el pas de Jorge Campos a la política de partits, pot fer forat i impedir que es repeteixi el govern actual?

—Tenim clar que aquell temps en què es pensava en termes de majoria absoluta s'ha acabat, però confii que es podrà reeditar el pacte. No som el 2015, han passat moltes coses, però tenc confiança que podrem reeditar el pacte. Les propostes que feim han de ser molt clares, hem de denunciar clarament què tenim davant i les alternatives que proposam han de ser molt clares. La gent d'esquerreres progressista ha de saber què vota.

—I com veieu l'actitud que pugui tenir el PSIB de cara a reeditar el pacte, sobretot tenint en compte que darrerament el PSOE s'alinea més amb les tesis del PP i Ciutadans?

—El cas del PSIB no és com el del PSOE a Espanya. La presidenta ho fa raonablement bé i haurem d'anar de la mà. Sense ells no podem aconseguir els nostres objectius.

—Quan vau arribar a la batllia, es va destacar que éreu el primer batlle negre dels Països Catalans. De la mateixa manera que es parla del sostre de vidre de les dones, quins impediments troben els negres per a participar en política?

—Penseu que és un fenomen relativament nou, encara no s'ha fet prou visible aquesta generació de nous mallorquins que tenen orígens cada vegada més diversos. Les coses no són automàtiques, si encara es fa visible la incorporació de la dona en molts

àmbits, imaginau la visibilització de la població racialment distinta que es va incorporar a Espanya els anys seixanta, setanta i vuitanta. Necessita temps, però és un fenomen que comença a passar. Per exemple, en aquest moment pren molta força la reivindicació de l'afroconsciència, a Catalunya especialment. Fins i tot, parlant de feminisme, l'afrofeminisme incorpora les demandes de gènere, raça –com a categoria política, no com a descripció biològica– i classe, i agafa molta força. És una qüestió de temps.

—Fa tres anys, us va entrevistar Andreu Barnils i va dir que us consideràveu més independentista que no nacionalista. Mallorca, o les Illes, viuran un procés com el que es viu al Principat?

—Som independentista per principis. Consider que tot grup autoreferenciat ha de tenir el dret de poder decidir què vol fer amb el seu futur. A la darrera assemblea, vàrem presentar una ponència sobre sobirania. Plantejam, principalment, una mena de full de ruta on ara hem de reclamar sobre el sistema del finançament. Aquesta reivindicació pot fer que grans capes de la població s'adonin de la situació que passam com a mallorquins. Però el marc de referència que nosaltres plantejam és Mallorca.

—Per tant, aquesta independència seria de la República de Mallorca?

—La fórmula posterior ja l'estudiaríem. Ja veurem si ha de ser una independència per a proposar posteriorment una qüestió federal o confederal com a illes, o si es tractaria d'un marc més ample cap a on anar caminant. Importa aconseguir que s'autoreferencii com més gent millor. Antena 3 no ens ha de dir què hem de pensar. I a partir d'aquest marc de referència, proposar diferents possibilitats. Però hem de ser un poble autocentrat. Si no, som en un estat d'alienació que ens fa fer coses molt estranyes. I no és una qüestió atàvica, darrerament hi ha hagut un parell d'entrevistes a Bel Busquets en què li han demanat com podia ser que 'una proposta tan iden-

titària com Més per Mallorca tenguí un coordinador d'un origen cultural tan diferent'. Aquesta gent no ha entès res. Una de dues: o no ho entenen perquè no hi arriben o nosaltres no ho hem sabut explicar prou bé. Hem d'explicar amb quin concepte d'identitat treballam i perquè ens declaram sobiranistes. Quina mania de considerar antitètica la idea de sobiranisme amb un determinat color de pell o origen cultural. La idea d'identitat té a veure amb l'adhesió d'un projecte en comú. No és d'on véns, és cap a on vols anar.

—La vostra família va estar implicada en la lluita contra la colonització espanyola de Guinea Equatorial i per la independència de l'illa de Bioko. La tradició sobiranista us ve de lluny, sembla.

—Jo som bubi de naixement. Espanya sap molt poc de la seva etapa colonial, però va tenir una colònia que era Guinea Equatorial. És un país construït artificialment arran de la colonització i que és format per una part continental i una illa. De sempre, Bioko ha reclamat poder disposar del dret d'autodeterminació per a definir com havia de ser el seu futur. Quan es negociava la descolonització espanyola, els dirigents del moviment autodeterminista –del qual formava part el meu pare– varen pactar amb les autoritats espanyoles que quan hi hagués un procés d'independència es faria per separat. Però com ha passat tantes vegades, Espanya no va complir els seus compromisos, se'n va anar per la porta del darrere i ens va deixar allà. Hi va haver un projecte de constitució –al qual el conjunt de l'illa va votar que no–, però no es va respectar mai perquè va començar la dictadura de Macías. Aquest és el motiu pel qual la meua família va haver d'escapar del país i vam arribar a Mallorca. Jo sempre he estat al costat dels qui mai no han arribat a guanyar. Quan vaig arribar aquí, cosa que curiosament no ha passat a altres paisans meus, aquesta dicotomia entre ser mallorquí i a la vegada espanyol, tenir dues llengües, m'era molt familiar. ■



L'afrofeminisme incorpora les demandes de gènere, raça i classe, i agafa molta força



Bioko ha reclamat poder disposar del dret d'autodeterminació per a definir com havia de ser el seu futur

La presència d'un geolocalitzador al cotxe de Puigdemont podria anul·lar-ne la detenció

Alemanya Una sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans reforça els dubtes sobre la legalitat de l'actuació del CNI

REDACCIÓ

Segons diversos especialistes que VilaWeb ha consultat, la presència d'un geolocalitzador al cotxe en el qual viatjava el president de la Generalitat podria motivar la invalidesa de la seva detenció un cop que s'hagin aclarit els detalls de com s'ha instal·lat i s'ha fet servir. Una resolució del Tribunal Europeu de Drets Humans, precisament de fa poques setmanes, pot servir-ne de referència.

El 8 de febrer, el Tribunal Europeu de Drets Humans va fer pública la sentència de l'anomenat cas Ben Faiza contra França, amb la xifra 31446/12. La resolució deixa clar que posar un geolocalitzador en un cotxe sense una base legal concreta i amb la finalitat

de seguir-ne permanentment tots els moviments és contrari a l'article 8 del Conveni Europeu dels Drets Humans. Atempta contra la vida privada i la llibertat de moviments, segons el document.

S'escau que la col·locació d'un geolocalitzador al cotxe de Puigdemont va ser advertida fa setmanes pels Mossos d'Esquadra que l'acompanyen i ell mateix la denuncià a les autoritats belgues, cosa que pot jugar ara un paper clau. És la prova material que es feia un seguiment il·legal contra una persona que aleshores no era acusada de cap delictes. Una notícia de l'agència EFE de dilluns 26 de març que esmenta fonts de la investigació afirma que membres del CNI havien col·locat un dispositiu de seguiment al vehicle de Puigdemont, cosa que hauria fet possible detenir-lo.



El cotxe on hi havia el geolocalitzador del CNI, aparcant davant la casa de Waterloo. vw

Col·locar un dispositiu en un cotxe només pot fer-se si serveix per perseguir un acte delictiu concret

Carles Puigdemont no era perseguit a Bèlgica per cap delictes perquè no hi havia cap euroordre dictada contra ell

Pablo Llarena hauria hagut d'aprovar de manera obligatòria la col·locació de l'eina, però de moment no hi ha cap constància que sigui així. És possible que fes servir la peça secreta separada que va obrir el 16 de març per a donar cobertura a la instal·lació de l'aparell al cotxe del president de la Generalitat d'acord amb l'article 588 bis de la Llei d'Enjudiciament Criminal. També podria ser que el CNI hagués obtingut l'autorització del magistrat especial que es fa càrrec de les actuacions. Però en aquest cas, la seva decisió hauria d'haver estat incorporada a l'auto de Llarena. Si el dispositiu hagués estat instal·lat sense autorització, l'actuació dels policies seria il·legal i fins i tot els portaria conseqüències penals.

Encara en el cas que Llarena ho hagués autoritzat, tot i això hi ha dubtes jurídics de resolució complicada perquè, tal i com consta en l'article 588 bis a, col·locar un dispositiu en un cotxe només pot fer-se si serveix per perse-

guir un acte delictiu concret, d'acord amb el principi d'especialitat, no permet 'autoritzar mesures d'investigació tecnològica que tinguin per objecte prevenir, descobrir delictes o confirmar sospites sense base objectiva'.

Deixant de banda el fet molt rellevant que Espanya no té competències per a instal·lar un aparell en un cotxe a Bèlgica, en el moment que es va implantar el dispositiu i es va denunciar a les autoritats belgues, Carles Puigdemont no era perseguit a Bèlgica per cap delictes perquè no hi havia cap euroordre dictada contra ell. Per tant, el jutge Llarena no podia indicar cap raó jurídica vàlida en territori belga i que estigués d'acord amb la legislació espanyola per monitoritzar els moviments del president de la Generalitat.

En base a això, els advocats podrien argumentar ara que la detenció del president Puigdemont ha estat il·legal, perquè la informació que la policia espanyola va servir a l'alemanya per tal que proce-

dís a la detenció va ser aconseguida al marge de la llei.

El cas Ben Faiza com a precedent

La decisió del Tribunal Europeu dels Drets Humans en el cas Ben Faiza és un precedent important en aquest tema. Mohammed Ben Faiza és un ciutadà francès sospitós de tràfic massiu d'estupefaents. El 3 de juny de 2010, la justícia francesa va autoritzar que la policia durant un mes instal·lés al seu cotxe un dispositiu de seguiment com el de Puigdemont. El geolocalitzador de GPS va servir per a detectar que havia viatjat als Països Baixos. La defensa de Ben Faiza ja va qüestionar als tribunals del seu país la presència de l'aparell, però els tribunals francesos van dir que el resultat de la investigació va permetre que fos detingut important droga dels Països Baixos, cosa que dotava de proporcionalitat a la decisió. Ben Faiza va ser condemnat a dotze anys de presó.

Tanmateix, la Cort Europea dels Drets Humans, en una sentència dictada per un tribunal de set jutges encapçalats per l'alemanya Angelika Nussberger ha afirmat ara que la col·locació del dispositiu és una violació de l'article 8 de la Convenció Europea dels Drets Humans atès que Ben Faiza 'no ha gaudit del nivell mínim de protecció que reclama la preeminència del dret en una societat democràtica'. Segons la cort europea, la col·locació del dispositiu, encara que és emparada en l'article 81 del codi penal francès, no va tenir 'les garanties adequades i suficients contra el perill d'abusos inherent a qualsevol sistema de vigilància secreta' perquè no era vinculada a una operació en concret, ans cercava obtenir dades de qualsevol moviment del cotxe. La Cort aclareix que, amb posterioritat, el 2014, França es va dotar d'una legislació que limita l'ús d'aquests dispositius i reforça la protecció del dret del respecte de la vida privada. ■



El currículum increïble de Wolfgang Schomburg, l'advocat encarregat d'evitar l'extradició de Puigdemont

YOUTUBE

ARNAU LLEONART

L'alegria desfermada en el jutge del Suprem espanyol Pablo Llarena, el govern espanyol i la premsa amiga arran de la detenció de Carles Puigdemont a Alemanya pot convertir-se en nerviosisme ben aviat. Wolfgang Schomburg, advocat i ex-jutge de prestigi internacional reconegut, n'ha assumit la defensa. I s'ha estrenat amb contundència: ha exigit al govern d'Angela Merkel que es pronunciï com més aviat millor i que expliqui que a Alemanya no s'extradeix per motius polítics. Demana que es posi fi al procediment d'extradició de Puigdemont i que 'no es permeti que els conflictes dels interessos espanyols es mantinguin en territori alemany'. A més, si el jutge decideix de no

alliberar-lo, Schomburg ha anunciat que portarà el cas al tribunal constitucional.

Wolfgang Schomburg va néixer l'any 1948 a Spandau, a la banda occidental del mur de Berlín. Abans de dedicar-se a l'advocacia, Schomburg va traçar una carrera judicial extensa. En destaca el fet d'haver estat designat per les Nacions Unides com a part dels tribunals penals internacionals que van investigar i condemnar els responsables dels crims de guerra a Iugoslàvia i del genocidi de Ruanda. A més, entre el 1995 i el 2000, Schomburg va ser jutge al tribunal Suprem Federal d'Alemanya, càrrec equivalent al que ocupa el magistrat Pablo Llarena.

La defensa de Puigdemont és, doncs, en mans d'un dels grans experts alemanys en casos internacionals. És un habitual en congressos de la Unió Europea i de l'American Bar Association (el col·legi d'advocats dels EUA) i ha assessorat el Consell d'Europa sobre la qualitat dels codis de procediment penal i l'aplicació dels convenis a Bòsnia i Hercegovina, Moldàvia, Rússia i Ucraïna.

Una carrera fulgurant

Després d'estudiar a la Freie Universität de Berlín i la London School of Economics, Schomburg va començar la carrera com a fiscal de Berlín (oest) i cinc anys després es va convertir en el número dos del fiscal federal. L'any 1984 va passar a ser jutge a la cort regional de Berlín, i ho va ser només dos anys, fins que va ser nomenat fiscal en cap de Berlín (oest). El següent pas de la carrera fulgurant de Schomburg va arribar el 1989, quan es va convertir en sots-secretari d'estat del Departament de Justícia del senat alemany.

Als anys noranta l'advocat de Puigdemont va començar a dedicar-se a resoldre conflictes jurídics d'abast internacional. Va ser llavors quan va rebre l'encàrrec de formar part dels tribunals penals internacionals per a jutjar la violació de drets humans a l'antiga Iugoslàvia i a Ruanda. Del primer, però, en va dimitir el 2007 en considerar que el judici de Slobodan Milošević, ex-president de Sèrbia, no podia ser just perquè es va permetre que no acceptés ser representat per cap advocat i ell mateix s'ocupés de la seva pròpia defensa.

Una autoritat a Alemanya

El seu prestigi va ser reconegut el 2008 quan va ser condecorat amb la Gran Creu del Mèrit de la República Federal d'Alemanya (*Großes Verdienstkreuz der Bundesrepublik Deutschland*) per la presidència del país. És l'única condecoració d'aquesta mena al país germànic i és atorgada a qui destaca pels èxits aconseguits en política, economia, cultura, ciència o treball voluntari. ■



La mona tradicional és la de brioix amb un ou al mig. E. E.

Totes les formes de la mona de Pasqua

Cultura popular La mona pren formes molt diferents arreu del país però el significat és el mateix: un costum pagà amb el qual celebrem l'arribada de la primavera

ESTER ESTELA

El cap de setmana, entre diumenge i dilluns, al país es vendran més d'un milió de mones de Pasqua. Però, tot i tenir el mateix nom, pot prendre formes molt diferents arreu del territori. La més tradicional és la de massa de brioix, que alguns pastissers anomenen 'cristina' però que se la coneix amb mots molt diferents. És molt arrelada al País Valencià, on les figures i els ous de xocolata no són

tan freqüents com al Principat. Ho corrobora Miguel Rosselló, president de l'Associació de Forners i Pastissers de Gandia, amb més de quaranta anys d'experiència: 'Ací la mona més venuda és la tradicional, la de tota la vida. Hi ha algú que demana figures de xocolata, és una moda vinguda de Catalunya que va entrant molt a poc a poc'.

Les mones que fa Rosselló a la pastisseria, Pa i Dolços Rosselló, són elaborades amb farina, mantega, sucre i ous. Les corona amb un ou dur i, en algunes ocasions, amb



La mona, que tradicionalment regalen els padrins, és important que sigui atractiva per als fillols

un de xocolata. 'Per fer-la atractiva per als xiquets, això que fem de vegades és donar alguna forma divertida a la massa. Les més habituals són d'animals: tortugues, granotes, cocodrils...' explica Rosselló. Perquè la mona, que tradicionalment regalen els padrins, és important que sigui atractiva per als fillols, i això ha fet que, sobretot al Principat, depengui molt de les modes del moment.

El Gremi de Pastissers de Barcelona dona dades de tot Catalunya i informa que algunes de les tendències d'en-



És habitual decorar la mona amb pollets i plomes de colors. ACN

guany són el protagonista del film de Disney *Coco*, els superherois PJ Masks, els personatges de la *Guerra de les Galàxies*, els jugadors del Barça i, per als més petits, la Patrulla Canina i en Mic. Tots aquests personatges, bé en forma de figura de plàstic o de xocolata, coronaran centenars de mones amb forma de pastís. Perquè tot i que en alguns indrets del Principat encara se'n venen de tradicionals, les que triomfen més són les de xocolata.

El gremi també fa saber que el pastís més demanat és el de sara o el de fruita però que qualsevol pot convertir-se en una mona si és coronat amb figures de xocolata o ous i guarnit amb els plomalls de colors tradicio-

Els experts no es posen d'acord sobre quan la xocolata es va introduir a la mona: la franja va del segle XVI, quan va arribar d'Amèrica, al XIX

nals i els pollets de feltre. Els experts no es posen d'acord sobre quan la xocolata es va introduir a la mona: la franja va del segle XVI, quan va arribar d'Amèrica, al XIX. És clar, això sí, qui en va popularitzar la fusió: el pastisser barceloní Agustí Massana. Al tombant dels segles XIX i XX tenia una de les confiteries més distingides de la ciutat i va ser ell qui va començar a guarnir-les amb figures de xocolata.

De mica en mica, la tendència es va popularitzar i es va començar a estendre per tot Catalunya. I l'impacte de la xocolata va ser tan gran que al final una part va acabar prenent el tot. Per això, actualment es veuen estructures de xocolata tan grans i espectaculars que semblen

autèntiques escultures. En aquesta modalitat és també on els pastissers més creatius deixen anar la imaginació per fer creacions de xocolata que gairebé semblen obres d'art. Perquè 'un dels punts més interessants de la tradició de la mona és que és un element viu i en constant evolució, un senyal inequívoc de la seva bona salut' explica l'etnòleg Amadeu Carbó.

A la Catalunya Nord en diuen 'mouna'

Però les formes de la mona no s'acaben aquí: a Catalunya Nord són molt populars les 'mounes', unes cosines germanes de la mona tradicional. Tot i que no en són exactament autòctones, amaguen una història molt



Cada mossegada que es fa de mona és, en realitat, un ritual lligat a la primavera i a la vida

especial i interessant. Segons que explica l'historiador de la cuina Jaume Fàbrega, la van introduir els peus-noirs exiliats d'Algèria a la dècada dels seixanta del segle XX. Molts d'aquests pobladors eren d'origen mallorquí, menorquí i valencià. Haurien estat ells els qui haurien portat la tradició a terres algerianes i després, en haver-se exiliat arran de la independència d'Algèria, l'haurien tornada a dur –i el costum d'anar-la a menjar a fora– a la Catalunya Nord, on es va establir principalment.

La mona, el ritual més pagà de la Pasqua

La mona és una de les tradicions de Pasqua més arrelades, però també la que té uns orígens i un significat més incerts. En allò que gairebé tots els experts estan

d'acord és que és un costum pagà que el cristianisme va assimilar. De fet, per molt que el cicle pasqual sigui una festa eminentment religiosa, manté certs aspectes que fan referència a rituals de fertilitat lligats a l'arribada de la primavera que són anteriors.

I un dels millors exemples n'és el simbolisme dels ous, arrelat a tot Europa. Tal com explica l'arqueòloga Tere Gilisbars en aquesta entrada al seu bloc, 'en l'antiguitat pagana l'ou es vinculava a la gènesi del món i l'inici de cada nou cicle biològic. Però a l'Edat Mitjana l'església va reforçar aquest simbolisme vinculant-lo a la resurrecció de Crist, en un intent de neutralitzar el seu caràcter pagà'. I recorda que cada mossegada que es fa de mona és, en realitat, un ritual lligat a la primavera i a la vida.



1. Mones de xocolata en forma de mona, l'animal. ACN // 2. Les formes més freqüents de figures de xocolata, les que són moda entre els més menuts de la casa. Ací, el Mic del Club Súper 3. ACN // 3. Un ou dur al bell mig d'una mona, com un ou dins un niu d'ocell. ACN

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 26-29 de març de 2018



Dijous 29.
Joves d'Altsasu:
500 dies a la presó sense judici

ALTSASU GURASOAK



Dijous 29.
La majoria parlamentària s'inclina per la
investidura de Jordi Sànchez i perd força l'opció de
Puigdemont

ALBERT SALAMÉ

Dimecres 28.

Josep-Maria Terricabras:
'L'autonomia a Catalunya
s'ha acabat per sempre'

ACN



Dimarts 27.

Mural de Vicent Andrés Estellés

ARXIU

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat



EL DIÀLEG I LES VERITATS



Clara Ponsatí va emergir de la sala del tribunal que analitzava la demanda d'extradició acompanyada per Aamer Anwar, el conegut advocat i activista escocès que s'ha fet càrrec de la defensa. Anwar impressiona físicament. Impressiona el to de veu. I més encara la rotunditat amb la qual diu les coses.

Ahir va parlar poc i ho va fer donant-ne a Clara Ponsatí, potser la veu més lúcida del govern. I aleshores ho va deixar caure: 'els càrrecs de què és acusada són intencionats políticament i una distorsió grotesca de la veritat [...]'. Els únics que haurien de ser responsables de la violència brutal són la policia espanyola i els sis mil policies que van atacar el poble català a les ordres del govern espanyol'.

Efectivament és això. I s'ha de dir així, sense ambigüitats. La campanya política i judicial engegada per l'estat espanyol i bastida gràcies a l'ajut militant d'uns mitjans a la volença del poder és una deformació grotesca i políticament intencionada de la realitat. És una campanya poderosa perquè té totes les eines per a ser-ho, però, com ja es veu, és una campanya en crisi perquè la realitat no es pot

suplantar tan fàcilment. De divendres ençà el to ha canviat al país i a Europa i la sessió del parlament d'ahir ho va tornar a posar en relleu, encara que la repressió no s'ha aturat ni un mil·límetre.

—

Són bons senyals, els que arriben, però cal que ningú no es confongui. Ahir al parlament, els comuns -sobretot- i el PSC van aprofundir en el canvi de to que ja es va fer visible dissabte. La paraula diàleg comença a ser en la boca de tothom i això és bo. Precisament va ser la manca de diàleg allò que va motivar el primer d'octubre i la declaració d'independència posterior. Manca de diàleg, per cert, no durant un dia o dos, sinó d'ençà del 2010. Consistent i repetida.

—

L'independentisme català sempre va optar per la celebració d'un referèndum acordat i



Que ningú no s'enganye ara ni ens intente enganyar: sense l'actuació decidida i valenta de l'independentisme a l'octubre, avui ningú no es mouria a la recerca de cap diàleg i el país continuaria empantanat allà on érem abans de fer el pas de convocar la consulta

per una negociació posterior amb Espanya per implementar la república en cas de victòria del sí. Les 1.375 pàgines del Llibre Blanc de la Transició Nacional en són la prova documental més rotunda. Justament, no es pot ni s'ha d'oblidar que el referèndum del primer d'octubre va ser la conseqüència inevitable de la persistent negativa espanyola de no negociar res. Era l'única manera d'eixir de l'impàs. Perquè era fer-lo o acceptar que no es podria canviar mai el marc polític. I la proclamació de la independència, aquell vint-i-set d'octubre, va ser, més que cap altra cosa, la conseqüència de la resistència ciutadana a la repressió brutal de l'estat espanyol.

—

Per tant, que ningú no s'enganye ara ni ens intente enganyar: sense l'actuació decidida i valenta de l'independentisme a l'octubre, avui ningú no es mouria a la recerca de cap mena de diàleg i el país continuaria empantanat allà on érem abans de fer el pas de convocar la consulta. Alegrem-nos, doncs, que la situació dins i fora vaja evolucionant de

manera tímida i vaja aïllant els dos PP, allà, al seu cantó de l'extrema dreta. I preparem la pista d'aterratge, és clar que sí. Cal parlar de fronts amplis i cal que l'independentisme recuperi i abanderi el mecanisme del referèndum acordat i de la transició pactada, perquè, si Europa no vol problemes, aquest és l'únic camí transitable. Però, sobretot, no fem trampes ni oblidem què ha fet cadascú. Que mentre els uns es partien la cara pel dret de votar sí o de votar no, els altres aprovaven un 155 que comportava presó i exili només per als independentistes.

—

PS: Ahir dos mossos d'esquadra i el professor Alay van ser detinguts per la policia espanyola acusats d'acompanyar Puigdemont, Enric Millo instava la fiscalia a actuar contra la batllessa de Girona, i un funcionari de presons que havia escrit un article sobre els presos catalans era cridat a declarar pel simple fet d'haver-lo escrit. El canvi de to general, el pretenen compensar amb més violència. No ho oblidem.

JOSEBA EGIBAR

‘És obscè que Rajoy vulgui parlar de pressupost: que l’aprovi amb els partits del 155!’

‘Abans de parlar amb el PNB, que vagi preparant la carpeta dels indults per als líders independentistes’



E.P.

PERE MARTÍ

Joseba Egibar porta aquests dies un llaç groc a la solapa en solidaritat amb els presos polítics catalans. Aquest dirigent històric del PNB coneix bé la política catalana i ha alçat la veu per dir prou. És l’actual portaveu del partit al parlament basc i membre de l’Euskadi Buru Batzar, el seu

consell nacional, que observa amb preocupació què passa a Catalunya, perquè saben que el País Basc hi va darrera. El PNB té la clau del pressupost de Mariano Rajoy, i la pressió perquè els recolzi és molt alta. Egibar explica en aquesta entrevista amb VilaWeb quines condicions li posen, que van més enllà d’una simple

votació, que veu difícil si Rajoy no atura la repressió:

—Quina anàlisi fa el PNB de la situació que viu Catalunya?

—Veiem l’execució d’un full de ruta d’un estat autoritari i venjatiu que no ha respectat el resultat de les eleccions



El govern espanyol ja pot anar preparant la carpeta dels indults abans de parlar amb el PNB



El 155 vol dir que els límits de l'autonomia són aquí i que ningú no intenti sobrepassar aquesta línia

catalanes després d'haver expropiat il·legítimament l'autogovern amb l'article 155. Les va convocar el mateix Rajoy i Puigdemont ja es demanava durant la campanya si en respectaria el resultat. És evident que no només no ha estat el cas, sinó que han dissenyat una estratègia per liquidar els representants legítims del poble català. Empresonen tot una generació de dirigents independentistes. L'objectiu és aquest, i ja va el explicar la vice-presidenta Soraya Sáenz de Santamaría quan va dir que volien decapitar l'independentisme.

—El PNB té a les seves mans que el pressupost estatal de Mariano Rajoy tiri endavant o no.

—El senyor Rajoy és el responsable de l'estratègia de liquidació de l'independentisme. És obscè que vulgui parlar de pressupostos. Que els aprovi amb els partits del 155, amb Ciutadans i el PSOE. Si prossegueixen amb aquesta estratègia d'empresonar tothom i de condemnar els independentistes, el govern espanyol ja pot anar preparant la carpeta dels indults abans de parlar amb el PNB. Hi ha qüestions prepolítiques.

—És probable que el PNB rebutgi el pressupost de Rajoy?

—És que no es donaran les condicions per parlar-ne. Qui en té la necessitat, que és el govern espanyol, sap quina és la nostra posició. Si hi ha una estratègia d'estat del PP, amb el PSOE i Ciutadans, nosaltres no hi serem. Posen per sobre la raó d'estat i s'han inventat un delictes de rebel·lió que no es pot justificar de cap de les maneres, perquè no poden demostrar-ne la relació amb la violència. Si estan disposats a sacrificar el principi de la separació de poders i el mateix sistema democràtic a l'altar de la raó d'estat, que no vinguin a demanar res al PNB. Nosaltres sempre estarem amb Catalunya.

—Alguns analistes posen en dubte la posició del PNB i creuen que acabarà dient que sí als pressupostos de Rajoy.

—Hi ha molts periodistes amanuenses als quals es diu què han d'escriure per intentar establir una tesi, que és que si els vam recolzar el 2017, hem de fer això mateix el 2018. No, no, no.... els acords del 2017 són els del 2017, i si vam arribar a un acord sobre la quota i per al concert, va ser per la necessitat que tenia el PP. Si haguessin tingut la possibilitat de fer una altra majoria ho haurien fet, perquè durant deu anys van mantenir-nos la quota bloquejada. L'estat espanyol negocia quan en té necessitat; quan no en té, no negocia, t'aixafa si pot. Nosaltres vam pactar el 2017, però ara, amb vista al 2018 els diem que el tema de Catalunya no és només el 155, és tot allò que arrossega, tot allò que ha destrossat. Qui reconstrueix democràticament tot allò que ha destrossat l'estat espanyol a Catalunya?

—Per pressionar, el govern espanyol amenaça de portar ara el pressupost basc al Tribunal Constitucional.

—Han anunciat que en recorreran el capítol 1, el de l'increment de funcionaris, perquè consideren que no és constitucional. És la seva manera d'intentar-nos controlar, de fer-nos passar pel sedàs del centralisme. Però això no afectarà a la nostra posició sobre el pressupost de l'estat.

—El PNB pot tornar a intentar fer de mediador, com ha va fer el lehendakari Urkullu abans de l'aplicació de l'article 155?

—En aquest moment, els poders de l'estat espanyol, més enllà del govern, han pres una opció i han decidit que això de l'autogovern s'ha d'acabar. El 155 vol dir que els límits de l'autonomia són aquí i que ningú no intenti sobrepassar aquesta línia. I si es passa, s'activa el 155 i s'ha acabat. En segon lloc, l'estratègia penal va dirigida no només a reprimir els líders independentistes, sinó també a treure les ganes de qualsevol que vulgui tornar-ho a intentar. En això, hi estan d'acord el govern, els tribunals i els cossos i forces de seguretat de l'estat espanyol, sobretot la Guàrdia Civil, que s'ha convertit en el

pilar de la defensa de la raó d'estat. És la Guàrdia Civil qui ha agafat l'informe 'Enfocats' i l'ha traduït perquè el jutge instructor pugui justificar el delictes de rebel·lió. Veurem com acaben les mobilitzacions al carrer, però si hi hagués més incidents, serviria per justificar una tesi que ja és establerta, que és que la violència ja ha existit. Catalunya ha de resistir amb intel·ligència i perseverança, però això exigeix sacrifici personal, familiar i de país. Però aquest és l'estat que tenim davant i és el mateix estat per als bascos i els catalans.

—La involució actual també pot afectar el País Basc?

—L'autogovern basc sempre és sota sospita. El govern espanyol sempre et passa el sedàs centralista i t'aplica els recursos corresponents. Nosaltres impulsem ara el projecte d'un nou estatut per al País Basc que vagi més enllà de l'estatut d'autonomia, però també ens vigilen. Ens diuen: 'No traspasseu cap de les línies vermelles, perquè ja heu vist què ha passat a Catalunya'. Això ho va verbalitzar Alfonso Alonso en una sessió al parlament de Vitòria en una sessió de control en la qual va arribar a citar a Jordi Turull per amenaçar el lehendakari. És una amenaça latent fins que es fa present.

—José Maria Aznar va dir una vegada, referint-se al País Basc, que sense violència es podia parlar de tot.

—De tot allò que ells vulguin. Era mentida. S'ha demostrat que per vies democràtiques, pacífiques, amb majories parlamentàries, no tots els projectes polítics es poden fer realitat. Quan tens un estat davant que no entén cap més realitat que la seva, apliquen el principi de la imposició.

—La solució pot venir de la UE o d'organismes internacionals com l'ONU?

—Europa ja pot espavilar perquè, si en paràmetres democràtics passa això que passa ara, s'ho ha de fer mirar. És el moment de recordar a Alemanya, que ara és la responsable de la retenció



Joseba Egibar. E.P.

de Puigdemont, que Helmut Kohl va fer servir el dret de l'autodeterminació per reunificar les dues alemanyes. Posteriorment, va avalar la independència d'Eslovènia malgrat la pressió de Sèrbia. Kohl va explicar que no podia fer una altra cosa que recolzar-la perquè els alemanys s'havien unificat gràcies a aquest dret. Alemanya també s'ho ha de fer mirar. No es pot construir Europa des de la negació de les realitats nacionals. Algunes d'aquestes nacions són anteriors als estats. Si no se'ls deixa existir, l'Europa que construïran no serà democràtica. Perquè sigui democràtica, cada realitat nacional necessita de trobar el seu encaix des de la lliure adhesió, no des de la imposició. ■



No es pot construir Europa des de la negació de les realitats nacionals



Manifestació a Vitoria contra l'empresonament i l'encausament dels joves d'Altsasu. ALTSASU GURASOAK

L'abús d'Espanya amb els joves d'Altsasu: 500 dies a la presó sense judici

Repressió Tres joves d'Altsasu fa un any i mig que són a la presó acusats de delictes de terrorisme per una baralla en un bar amb guàrdies civils de paísà

REDACCIÓ

A les cinc de la matinada del 15 d'octubre de 2016 hi va haver una baralla a l'exterior d'un bar d'Altsasu, a Navarra. Dos guàrdies civils de paísà i les seves parelles van resultar ferits. Un mes després, vuit dels qui hi van participar van ser acusats de terrorisme per la fiscalia i van ser empresonats per ordre de l'Audiència

espanyola. N'hi ha tres que encara hi són, i avui ja en fa cinc-cents dies. Mig miler de dies privats de llibertat i sense judici (no començarà fins al 16 d'abril) i tancats en presons que són a centenars de quilòmetres de casa. La societat basca s'ha anat mobilitzant els darrers mesos per protestar contra un dels casos més flagrants de vulneració de drets dels molts que té denunciats la justícia espanyola en aquests moments.



La societat basca s'ha anat mobilitzant els darrers mesos per protestar

Per aquells fets han estat processats Oihan Arnanz, Joakin Unamuno, Adur Martínez de Alda. Els altres cinc joves van quedar en llibertat condicional. El bar a prop d'on es va produir l'incident és freqüentat pel grup Ospa Mugimendua, contrari a la presència de les forces policiaques de l'estat a espanyol a Navarra. Les circumstàncies dels fets que han estat denunciats no són clares, començant pel suposat linxament de què els agents



de país i les seves parelles diuen que van sofrir.

Segons ells, una cinquantena de persones els van atacar de manera coordinada. Un va acabar amb el turmell trencat. Tanmateix, testimonis presents al bar afirmen que van ser els policies els qui van provocar la baralla amb la seva actitud prepotent, dient: 'Us matarem' i 'Us fotrem una bala entre cella i cella'.

La Policia Foral es va presentar al bar i només una parella dels agents de la Guàrdia Civil va voler donar-hi la seva versió dels fets. La resta van al·legar 'desconfiança' envers el cos per negar-se a declarar. Dues persones van ser detingudes arran de la tri-

fulga i posteriorment van ser alliberades amb càrrecs.

No hi ha delictes de terrorisme

La jutgessa Mari Paz Benito del jutjat número tres de Pamplona es va fer càrrec del cas i va acusar els detinguts d'atemptat i lesions a l'autoritat. La Policia Foral i la Guàrdia Civil van lliurar dos informes que desacreditaven un possible 'linxament organitzat'. Concretament, la Guàrdia Civil explicava que hi havia indicis d'un presumpte delictes d'odi, però no pas de 'terrorisme', tal com denunciava el Col·lectiu de Víctimes del Terrorisme (Covite). La pena per un delictes d'odi és d'entre un i quatre anys de presó.

Testimonis presents al bar afirmen que van ser els policies els qui van provocar la baralla amb la seva actitud prepotent

L'Audiència Nacional espanyola fa un pas endavant

A final d'octubre, la fiscalia espanyola, a petició de la jutgessa l'Audiència, Carmen Lamela, va redactar un tercer informe sobre la batussa: 'Hi ha indicis que permeten apreciar l'existència d'un possible delictes de terrorisme [...]. Els fets s'emmarquen dins una

campanya de fustigació que pateixen els agents en localitats determinades del País Basc i Navarra'. El dia 26, Lamela es va declarar competent per a investigar els fets perquè quadraven amb la definició de 'delictes terroristes' que descriu l'article 573 del nou codi penal (reformat el 2015 amb els vots del PP i el PSOE).



FERNANDO POZUETA

He preparado una pequeña narración de lo que significa y se siente en una visita a la cárcel. Es mi caso particular.

Este hilo me sirve para expresar unas pinceladas de las 9 horas de coche que hay que recorrer en cada una de las veces que visitamos a Adur, Ohian y Jokin

10:01 - 20 de març de 2018

♡ 1.607 💬 1.962 persones estan parlant sobre això



Si feu clic a la imatge podreu llegir el fil de Twitter de l'oncle d'Adur Ramírez de Alda. vw

L'article estableix que els desordres públics que puguin 'alterar greument la pau pública' són 'delictes de terrorisme'. Abans d'aprovar-se'n la reforma, l'ONU va denunciar que el nou redactat podia 'criminalitzar conductes que no constitueixen actes terroristes'.

La Guàrdia Civil canvia de versió

La jutgessa també va sol·licitar de manera urgent un nou informe a la Guàrdia Civil sobre 'la campanya d'assetjament que pateixen els agents a Navarra i, en concret, a Altasu', segons Europa Press. En aquest text, redactat a Pamplona, el cos policíac va canviar la postura inicial i es va alinear amb la Fiscalia.

El 10 de novembre, després d'haver desestimat un recurs de la defensa dels dos acusats, la jutgessa Benito es va inhibir i va passar el cas a l'Audiència. Aquell mateix dia es va saber que la Policia Foral i la Guàrdia Civil havien identificat deu persones més de les agressions.

Vuit processats per terrorisme

El 15 de novembre, Lamela va ordenar la detenció de vuit dels identificats perquè prestessin declaració. A sis, se'ls va decretar presó provisional i més mesures cautelars (entrega de passaport i obligació de signar al jutjat dos cops per setmana). Malgrat que els identificats s'havien presentat al jutjat de Pamplona sempre que se'ls havia requerit, i algunes fins i tot de manera voluntària, Lamela va escriure en el seu auto que 'hi ha temptació de fuga' i que 'el risc s'accentua a causa la facilitat que tenen, per recursos i mitjans, de sortir a l'estranger'.

El calvari de les famílies

El procés de criminalització mediàtic i l'actuació coordinada de la fiscalia i l'Audiència espanyola contra aquests joves va seguir un esquema molt semblant al que hi ha hagut contra els presos polítics catalans. I

Un, Adur Martínez de Alda, és tancat a Aranjuez. Els altres dos, Oihan Arnanz i Jokin Unamuno, a Navalcarnero

tant els uns com els altres han de patir una altra de les estratègies que vulnera drets fonamentals, la de la dispersió dels presos. Amb tot allò que implica per a les famílies. Un, Adur Martínez de Alda, és tancat a Aranjuez. Els altres dos, Oihan Arnanz i Jokin Unamuno, a Navalcarnero, també a prop de Madrid.

Com a exemple, el testimoni de Fernando Pozueta, oncle d'Adur Ramírez de Alda. Explicava fa uns dies a Twitter com era un viatge per a anar a visitar el nebot a la presó. 'Per fi veiem l'Adur amb l'interfon a la mà esperant-nos a l'altre costat del vidre! Disposem de quaranta minuts. El saludem efusivament i ell ens correspon amb un somriure alegre, franc, de perles blanques [...]. Passen prop de cinquanta minuts des del començament de la visita i es talla la comunicació. Ens acomiadem. És un moment dur. Però no deixa de somriure. Petons que travessen el vidre'.



Carles Riera (CUP) intervé davant del ple del parlament. ALBERT SALAMÉ

La majoria parlamentària s'inclina per la investidura de Jordi Sànchez i perd força l'opció de Puigdemont

PERE CARDÚS

La resolució de l'ONU dóna força a l'opció d'investir el diputat de Junts per Catalunya pres a Soto del Real d'ençà del 16 d'octubre

La detenció de Carles Puigdemont a Alemanya el diumenge passat i l'empresonament pendent d'una decisió judicial sobre l'extradició a l'estat espanyol no ha donat força suficient dins la majoria parlamentària per a tornar a provar una investidura del president. La majoria de Junts per Catalunya i Esquerra s'inclina

per recuperar la investidura de Jordi Sànchez, ara amb la força jurídica de la resolució de l'ONU, que exigeix a l'estat espanyol respecte pels seus drets polítics com a diputat electe. Segons que ha pogut confirmar VilaWeb de fonts dels diversos partits, encara hi ha un grup de diputats de Junts per Catalunya i algun del grup republicà, a més dels

de la CUP, que consideren que s'ha d'investir Puigdemont atès el nou context judicial del president.

Avui el matí al parlament, amb l'aprovació de dues resolucions sobre la llibertat dels presos polítics i la preservació dels drets de representació, podia semblar que alguna cosa es començava a moure a la Ciutadella. 'La recuperació de la unitat independentista', en paraules de Carles Riera; la suma dels vots dels comuns a les resolucions i les paraules sobiranistes d'Elisenda Alamany; i les intervencions més

enèrgiques que mai de Gerard Gómez del Moral per Esquerra, i d'Elsa Artadi per Junts per Catalunya; tot plegat podia fer la impressió d'evolució cap a una determinació per a recuperar el torcebraç amb l'estat espanyol i no acceptar-ne més limitacions. Però hi ha pocs diputats de la majoria parlamentària que propugnin la investidura de Carles Puigdemont.

La detenció i l'empresonament a Alemanya han fet recuperar el clam per a la investidura de Puigdemont entre les bases de l'inde-



La diputada de Junts per Catalunya Elsa Artadi. ACN

pendentisme. Es va veure a les manifestacions de diumenge de bona part del país, en les quals el clam més cridat fou 'investiu Puigdemont'. També la nova presidenta de l'ANC, Elisenda Paluzie, ha recollit aquest idea i insisteix cada vegada que pren la paraula en exigir la investidura del president. Però al parlament, no hi ha una majoria a la mesa per a convocar aquesta investidura.

Quin és el pla?

La majoria parlamentària -sense la CUP, que no cedeix en la qüestió de Puigdemont i de plantar-se fent front a les amenaces de l'estat- s'inclina ara a aprofitar la força de la resolució de l'ONU per temptar una investidura de Jordi Sánchez. I si aquesta opció topa amb la prohibició explícita dels aparells jurídics de l'estat espanyol, passar a un nou candidat que no tingui el vet del govern espanyol. Ja seria el quart candidat en

tan sols dos mesos després de Puigdemont, Sánchez i Turull.

A partir d'aquí, en aquest pla, que no té una majoria parlamentària garantida (perquè no té el suport de la CUP ni sembla que el pugui tenir), hi ha opinions diverses sobre quin serà el paper de Puigdemont en un futur. En bona part, dependrà de la situació judicial, la llibertat o l'extradició. Però quan Elsa Artadi parlava dilluns a TV3 de la voluntat que Puigdemont fos 'un president de veritat', és probable que es referís a la voluntat d'una part de la majoria parlamentària de recuperar la presidència de Puigdemont en cas que s'aconsegueixi una protecció internacional dels seus drets de diputat electe (en la línia que s'ha fet amb Jordi Sánchez). Aleshores, amb una dimissió del president transitori, n'hi hauria prou per a procedir a una nova sessió d'investidura amb un nou candidat.

Uns números difícils

Com hem dit, aquest pla no tindria el suport de la CUP, que interpreta aquests moviments com una renúncia a la república, però alguns diputats pensen que podria arribar a obtenir una oposició de Catalunya en Comú que no fos rotunda. Si més no, aquest és el gest a què aspiren alguns diputats de les formacions majoritàries. Que no vol dir que els comuns ho tinguin previst. De fet, és una opció que ara mateix descarten i apunten a la delegació de vot de Puigdemont i a la renúncia de Comín si no pot delegar el vot perquè la majoria independentista tingui la força parlamentària que necessita.

L'abstenció de dos diputats comuns seria suficient per fer una investidura d'un candidat de no-confrontació en segona ronda al parlament. Actualment, Junts per Catalunya i Esquerra sumen 66 diputats, però els vots de Puigdemont i Comín no compten perquè no se n'ha admès (de mo-

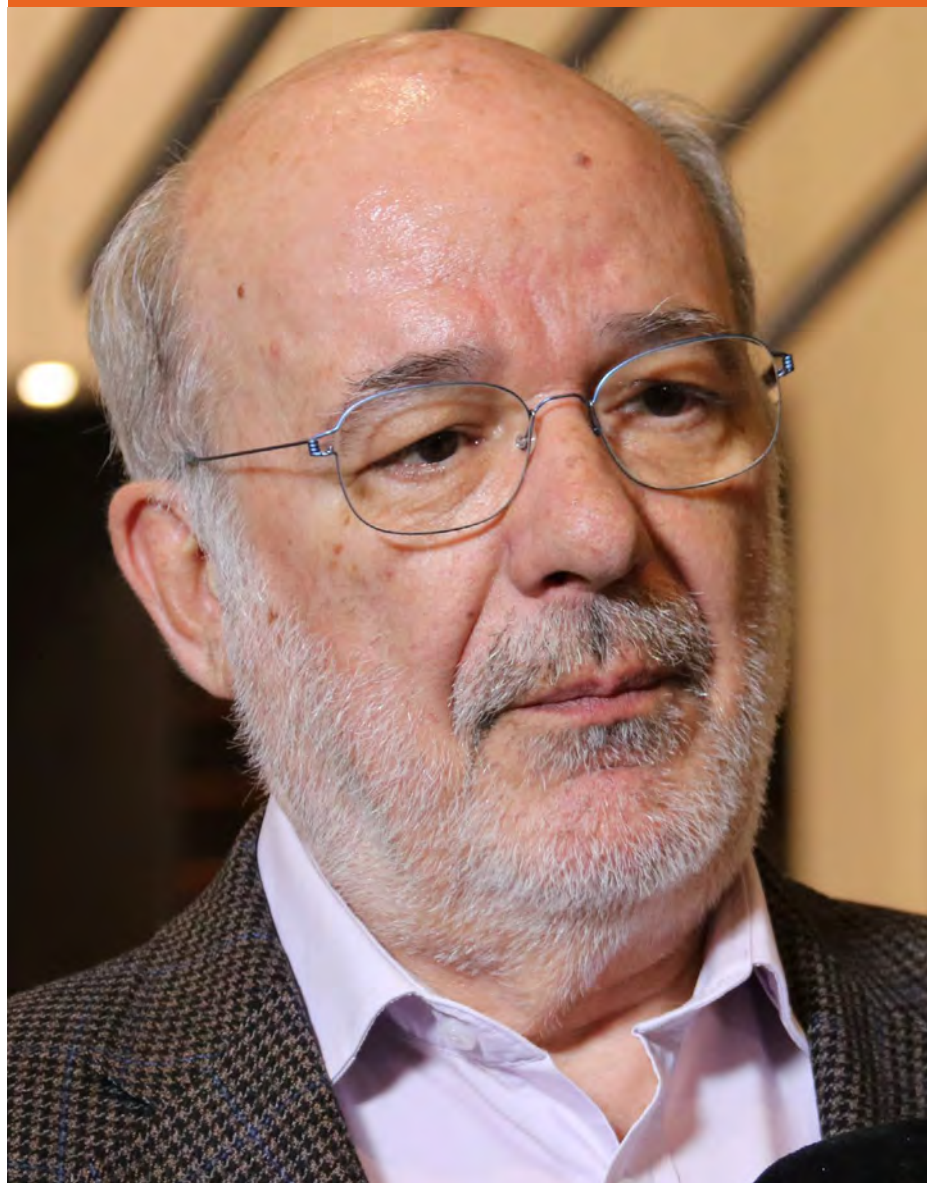
ment) la delegació als seus grups. Per tant, compten amb 64 vots. La CUP en té 4, que podria abstenir-se (però també votar-hi en contra). En segona ronda, cal un vot més a favor que en contra per a guanyar-la. Si la CUP s'abstingués en un plantejament com aquest, amb dues abstencions dels comuns n'hi hauria prou. Si la CUP votés en contra, caldria l'abstenció de sis dels vuit diputats comuns.

De moment, aquest no és un debat tancat. Els diputats que defensen ara la investidura de Puigdemont no desisteixen del seu objectiu, però són conscients que la majoria s'inclina per aprofitar l'oportunitat per a Sánchez que brinda la resolució de l'ONU. Amb tot, avisen que les coses canvien de cop i volta cada setmana perquè les situacions processals d'uns i altres canvien amb una certa volatilitat. El debat és obert però la majoria sembla clara. ■

JOSEP-MARIA TERRICABRAS

‘L'autonomia a Catalunya s'ha acabat per sempre’

Entrevista a Josep-Maria Terricabras, que acaba de publicar el llibre ‘Allò que som’



ASSUMPCIÓ MARESMA

Josep-Maria Terricabras acaba de publicar el llibre *Allò que som*, d'Edicions 1984. Parla de la por, del llenguatge, de la llibertat, dels drets i els deures, de la felicitat, de la vida, de la mort, de l'absència i de molts temes més d'aquells que ens toquen el cor, la pell i el cap. Escrit amb ganes d'ajudar a exercitar la defensa personal, pot convertir-se en un manual de supervivència en temps de confusió.

—La situació és greu, què podem fer?

—Hi ha coses que s'arreglen amb un aixecament popular, que és el que va estar a punt de passar l'1 o el 3 o el 10 d'octubre. No sé si ara estem a punt d'això o potser hi estarem en algun moment. Però bàsicament s'ha de combinar això amb la presència exterior, que em semblen dues potes extraordinàries. Jo ja vaig dir en una entrevista que em vàreu fer que el president o presidenta de la Generalitat que hi pugui arribar a haver no s'ho ha de creure. Ha de mirar d'aguantar, tenir paciència i tirar els projectes que calgui tan bé com pugui perquè no ens facin més mal. Ara, això s'ha de combinar amb un contacte directe amb l'exterior. A fora és on tenim més possibilitats de guanyar.

—Encara ens pot ajudar a guanyar el front internacional?

—Sí, t'ho explicaré. Entre els jutges guanyem segur. No hi ha ni un jutge europeu que estigui a favor de les mesures que pren el senyor Llarena, entre tantes coses perquè es queden al·lucinats quan llegeixen què diu. Per exemple, quan diu coses com que 'és comprovat que vostè no ha fet violència, és comprovat que no l'ha propiciada però el retinc a la presó'. Fa poc, un alumne em preguntava si això pot passar al Suprem i li vaig haver de respondre: 'doncs mira, a Espanya sí'.

—La retenció de Puigdemont a Alemanyia ho complica tot? Com ho veieu?

—No ho simplifica gens, però, segons com acabi pot ser molt important. Una



El dia que tinguem cent persones conegudes exiliades d'una manera activa serà un problema encara més important



Hem d'arribar a un estat, a una república on la gent pugui enraonar

decisió positiva (o no ben negativa) del tribunal alemany seria un pas endavant molt important per al principal país de la Unió.

—L'Esquerra Europea ens hi pot ajudar? Podeu generar aliances al parlament europeu?

—Sí, podem i ho fem. Però s'ha d'anar en compte, perquè la independència de la justícia alemanya (a diferència d'unes altres) és proverbial i respectada per tots.

—Podem sortir d'aquesta situació tan adversa? Com?

—Sí, s'han d'aplicar mesures d'urgència per evitar que es faci realitat el seu desig terrible d'esclafar-nos. Aquest desig és molt ben expressat al film de Pere Portabella *El Sopar*, que va filmar amb presos que acabaven de sortir de les presons franquistes. En aquest film hi ha moltes afirmacions brillants i una diu: 'No només volen esclafar-nos sinó que volen que quan sortim de la presó ens n'anem a casa'. Això és la decapitació que va anunciar la senyora Sáenz de Santamaria. Hem de mirar d'evitar-ho. Els jutges de l'exterior ens poden ajudar i també la premsa. Jo he parlat amb molta premsa, els alemanys han virat i et fan preguntes amb un interès i una intensitat que no té la mateixa corrosió que tenia el començament. L'opinió pública va canviant. El fet que durant aquests mesos alguns estats europeus acullin al president i els consellers ha obert una esquadra, que ara s'ha fet més gran encara amb l'exili de Marta Rovira. El dia que tinguem cent persones conegudes exiliades d'una manera activa serà un problema encara més important.

—Hi ha qui creu que l'autonomia pot tornar.

—L'autonomia a Catalunya s'ha acabat per sempre, encara que hi posis la pepa o el pepu més gros que vulgui el govern espanyol. Tant si retiren el 155 com si no, l'autonomia catalana estarà ocupada i dominada per sempre més. Mai no se'ns ha tingut confiança i ara, després

d'aquesta experiència, no en tindran més. Sempre seríem una autonomia inferior a Múrcia i a tota la resta. Això, tant és que sigui amb el PP, com amb el PSOE, com amb Ciutadans, que són els qui tallen el bacallà.

—Durant aquests mesos hem comès molts errors.

—Molts.

—Per què?

—Tots, encara que alguns més que uns altres, juguem en prejudicis enquistats. Els comuns no es poden treure de sobre el 3% i jo els diria si no podem deixar estar això ara, que parlem d'una altra cosa. A la CUP tenen dificultats amb Esquerra perquè no és prou pura i a Esquerra en tenen amb la CUP perquè són joves i tossuts. Però, que és això?, hem d'arribar a un estat, a una república on la gent pugui enraonar. Amb això, tots els partits hauran de canviar.

—Al vostre llibre parleu de la por, la por ha estat a punt de vèncer-nos?

—La por és construïda i ens pot vèncer quan ens la creiem. Hi ha una expressió de Wittgenstein que em sembla esplèndida, que diu que sovint confonem l'objecte de la por amb la causa. Nosaltres podem digerir l'objecte de la nostra por cap als dirigents independentistes, que ens diuen que són terribles, quan la causa són precisament els qui ens diuen això: la presó, el jutge... Això també passa amb els immigrants, ells no són la causa de la por, sinó allò que ens diuen que passarà si venen.

—No es va invertir a Puigdemont per por?

—En bona part per por, efectivament, sabent també que a nivell estrictament legal seria impossible de fer-ho i tirar endavant. Jo vaig quedar bastant satisfet que el Parlament de Catalunya reconegués per majoria que el President de Catalunya és Puigdemont. I, ateses les amenaces, no vull més gent a la presó. La investidura, amb franquesa, no em calia.

—Però l'ANC, la CUP, JxCat i la manifestació popular ho reclama com a compliment del mandat del 21-D i com a mostra de sobirania? Què en penseu?

— El president hi va renunciar només provisionalment. Ara ja hi ha tres possibles candidats, però, i això ho complica. També és cert que els diputats que eren amenaçats de tornar a la presó si recolzaven Puigdemont ja hi són, a la presó. Per aquesta banda, s'ha simplificat. Però la cosa és complexa, perquè estem a mitja elecció de Turull. Tornar a la idea original de Puigdemont, que és a qui li toca de debò, a mi em sembla bé. No sé, però, si ara és tècnicament possible.

—La falta d'unitat ha estat devastadora?

—Em sembla al·lucinant i incomprendible que moltes decisions que han pres JxCat i Esquerra, les hagi pres cadascú pel seu compte i que no les hagin comunicat a la CUP fins al final. Jo estaria amb el telèfon penjat permanentment.

—I per què passa això, vós que hi sou a dins com a eurodiputat d'Esquerra?

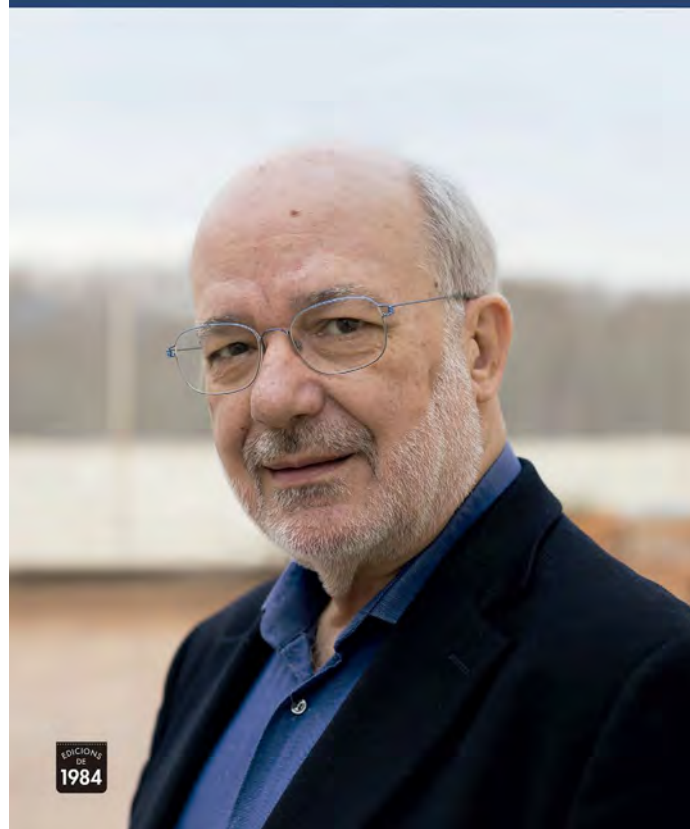
—Jo, a dins, hi sóc poc perquè com a independent no vull remenar, ni puc, qüestions de negociació. Allò que puc dir és que jo ho hauria fet diferent, que hauria entrat en contacte absolutament amb tothom, que hauria esmorzat cada dia amb la CUP i hauria dinat cada dia amb el PDeCAT.

—La repressió hi influeix massa?

—Molt. Jo entenc perfectament que la gent no vulgui anar a la presó (només faltaria que ara volguéssim anar a la presó!) però també em fan molt respecte els qui diuen 'jo aguantaré tot allò que passi perquè per això m'hi he posat'. És la posició d'en Turull de dijous, és clarament la d'en Junqueras, la d'en Valtònyc... Hi ha una actitud de plantar cara, que no és només sortir al carrer i cantar un himne (sense desmerèixer això que està molt bé que ho fem) però plantar cara és fer-ho realment. Com han fet els qui han marxat a l'exili o els qui han anat a la presó.

ALLÒ QUE SOM

Josep-Maria Terricabras



Coberta del llibre 'Allò que som', de Josep-Maria Terricabras. EDICIONS DEL 1984

—Un jutge pot tenir tant poder, com el que exerceix Llarena?

—Es creu que és nostre senyor. Que ja és curiós que un jutge pugui prendre decisions tan brutals sobre tanta gent. I em sembla absolutament delirant que només un grupet de jutges dels seus li revisin això que fa. Com és delirant també que un grup d'extrema dreta en formi part. Són fets que no passen a enlloc d'Europa. Els meus col·legues europeus es queden parats.

—Sou dels qui penseu que Espanya no canviarà?

—Hem de tenir resistència perquè Espanya no canviarà. Encara que tot el món ens reconegui, no ens reconeixeria ni en els dos-cents anys vinents. Espanya

no reconeix Kossove, quan ja és gairebé mig reconegut per Sèrbia... la cosa és ja delirant. Sèrbia ja té uns passis pels kosovars i Espanya encara no els permet.

—Sorprèn que estiguéssim tan poc informats sobre la podridura d'Europa i del seu president Juncker.

—Junker és un cínic, però també hem de saber que és molt llest. És el més llest de la colla. Al cap d'una setmana de ser elegit ja van sortir el Luxleaks, l'escàndol de finançament de quan era primer ministre de Luxemburg. Però sempre va trampejant, és valent. Mira com és que se'ns va presentar al parlament europeu i va dir una cosa terrorífica: 'Això que es diu de Luxemburg, ho fan vint-i-dos països dels vint-i-vuit de la Unió'.

L'home és molt hàbil. Hem de saber que la Unió Europea és un club d'estats. Un parlament que no legisla té trons! Nosaltres co-legislem amb el Consell i, per tant, el Consell és qui ho mana tot. El seu president és el mosso que posen els estats i el comissari és el que envia cada estat. Són els qui tallen el bacallà.

—Fa poc que ha saltat l'escàndol Selmayrgate i com tot aquest poder corrupte ha anat construint una trama amb el PP.

—És espectacular com Junker i Tajani s'han entregat al PP. Nosaltres mirem de denunciar-ho tot el que podem. Ara denunciarem que en Jaume Duch, un català, que és el cap de comunicació, no és neutral. Sabem que va anar a una reunió i va dir que el procés s'havia acabat. Ell i Tajani haurien de ser neutrals i no ho són. El senyor Tajani no em rep, no em contesta les cartes... són infectes. Jo només confio que una mica d'aquesta infecció generalitzada de la Unió Europea canviï.

—Donald Tusk ens va enganyar?

—No sé si ens va enganyar o nosaltres vam actuar de bona fe. Hem d'abandonar la bona fe. Hem de pensar malament perquè les coses que passen són dolentes, pensar malament és la nostra obligació moral. El seny, segons Ferrater i Mora, no és ser prudent sinó fer en cada moment allò que toca fer. Per tant, el seny pot ser desafortat, el seny pot ser rauxa.

—No oposa seny i rauxa?

—No, no els contraposa mai, diu que no és una oposició. El seny és una virtut moral i, per tant, et sents obligat a fer unes determinades coses amb seny, que de vegades són molt tranquil·les i pacífiques i, de vegades, no ho són gens ni mica.

—Un dels temes que tracteu és el de la postveritat i el de la generalització de la mentida.

—Sembla que, en el fons, es vulgui que no hi hagi diferència entre veritat

i mentida. Això de la postveritat és terrorífic.

—De vegades sembla impossible enfrontar-se a tanta mentida. Com ho hem de fer?

—Enfrontant-s'hi. Jo amb això sóc molt radical. Jo ho dic tot a la cara. Potser s'ha de tenir una certa edat.

—Trigarem a ser independents?

—No, no pot trigar més de tres anys. Hi haurà una implosió

— Parlem del llibre. Podem dir que és un manual de supervivència? Vós el definiu com una ajuda per a exercitar la defensa personal.

— Pel fet de dedicar-me a la política de forma institucional, cosa que no havia fet mai, em sembla que és bo que indiqui que convé que ens oxigenem. És bo que no pensem només amb l'activitat política que cadascú té i que interessa a l'altre, sinó que reflexionem amb temes que ens ajuden a formar-nos, que ens ajuden a sobreviure; sobretot en unes circumstàncies polítiques tan dramàtiques com les que vivim. Alguns d'aquests pensaments que hi ha al llibre m'han governat tota la vida. Al principi del llibre, m'ha agradat posar-hi aquesta frase: 'Tu ensenyes a pensar? No, però m'agradaria que s'aprengués al meu costat'.

—Toqueu molts temes, impossible d'abastar-los. Deixeu-me que m'aturi a la crítica que feu en aquesta frase: 'Tinc dret d'equivocar-me'. Dieu directament que és ridícula.

—Ara tothom té dret de tot: d'equivocar-se, de pujar a un tren,... de qualsevol cosa. Però això de tenir un dret no és qüestió de decidir-ho. A un dret li ha de correspondre un deure. Jo he desenvolupat el que se'n diu 'l'arc Terricabras': a una punta de l'arc hi ha un dret i a l'altra punta, hi correspon un deure. Això vol dir que algú que no és el mateix individu té l'obligació de satisfer aquest dret. Sí no hi ha un deure, vol dir que el dret no és reconegut, que no és accep-



Josep-Maria Terricabras amb la consellera Ponsatí a la conferència sobre l'1-O al parlament europeu. ACN



El llenguatge és per a tot: per a crear, per inventar, per posar-se d'acord



ACN

tat. Vist així, quan algú diu 'Jo tinc dret d'equivocar-me' és obvi que a l'altra banda de l'arc no hi ha ningú que tingui el deure d'ajudar-lo a equivocar-se. Si no, aniríem tots de quatre grapes.

—Què és més important, el dret o el deure?

—És més important el deure que el dret. Això és fàcil d'entendre quan mirem com s'ha arribat al reconeixement dels nous drets. És el cas dels drets dels animals. Quan s'han reconegut és quan la gent ha començat a sentir el deure de tractar-los bé. També passa això mateix quan comencem a dir que tenim el dret de morir dignament el dret de l'eutanàsia. Això passa perquè hi ha persones disposades a ajudar que això sigui un fet. Sempre apareix abans el deure.

—S'ha banalitzat el concepte de dret?

—Tothom té drets i allò que ha de créixer és el sentit d'obligació. A la nostra societat hi ha molt creixement de drets i

poc d'obligacions. Som en una societat encarada a rebre. Si tinc drets, alguna cosa rebré i, si tinc obligacions, alguna cosa hauré de donar. A la societat, hem de donar.

—Som llenguatge?

—Sí, som llenguatge. No és que els humans puguin parlar sinó que el parlar els fa ser humans. Això és molt gruixut. Només som humans perquè parlem. El llenguatge és una capacitat constitutiva, és allò que ens constitueix com a humans. Sobre això, t'adones que aquests grans conceptes com la felicitat i la llibertat són allò que nosaltres diem.

—I prou?

—Són conceptes que no existeixen pas per ells mateixos. Una pera i una poma hi són, ho sabem segur. Si parlem de la felicitat, de la llibertat són plantejaments que nosaltres hem fet. I Déu n'hi do allò que hem construït amb les paraules i Déu-n'hi do allò que hem aconseguit.

—I els deures morals?

—Passa com en el llenguatge, la moral, ens l'hem inventada nosaltres. Encara bo que hem tingut la valentia d'inventar-la. Passa que és condicionada per la història, per la guerra, per l'economia, per tantes coses... llavors, uns arriben a una mena de moral i uns altres a una altra. I ens hem de posar d'acord i n'hem de parlar. El llenguatge és per a tot: per a crear, per inventar, per posar-se d'acord.

—Què vol dir respectar els drets dels altres?

—Comprometre'ns en la seva defensa i tenir unes obligacions. Parlar d'això em fa quedar especialment horroritzat perquè de seguida penso què hem fet a Europa amb els immigrants i refugiats. Ells no vénen amb drets, com aquell qui ve amb una col·lecció de segells a la butxaca i diem 'mira li respectaré que la guardi'. No, no, és que si nosaltres els reconeixem aquests drets, som nosaltres qui tenim l'obligació de proveir-los. Allò

que no podem fer és dir 'espavila't'. La immoralitat és nostra des d'un punt de vista humà. I no parlo de cap ètica cristiana, ni de cap ètica de res, sinó des d'un plantejament que sembla racional. I és que nosaltres tenim obligacions i no n'hem complert gairebé cap, perquè allò que hem fet, no ho hem fet amb la nostra responsabilitat, sinó per treure'ns-els de sobre.

—La ciutadania no pot gestionar aquest 'nosaltres' i ens sentim impotents. Qui és aquest 'nosaltres', el poble o els governants?

—En aquest cas concret, el 'nosaltres' serien els qui han pres decisions sobre allò. Són els nostres governants, però com que després les responsabilitats poden baixar en cascada hem d'actuar. Si el meu fill fa unes coses, jo me les he de plantejar com a pare: doncs amb els polítics passa el mateix. En general, Europa és mancada de polítics de mires una mica altes, de nivell. I si no fan allò que creiem, aleshores se'ls ha de penalitzar.

—Com ho podem fer? Fent manifestacions?

—Ara tots fem moltes manifestacions i em sembla bé que es facin, però potser n'hauríem de treure alguna conseqüència. Com és que tornem a votar els mateixos que han pres aquestes decisions, que no ens agraden contra els refugiats... Si ens sentim responsables d'allò que han fet irresponsablement, llavors els hem de bandejar del tot i, en canvi, els tornem a votar. I es busquen arguments miserables i a vegades molt bèsties per justificar-ho. A mi, sobre aquest tema dels immigrants, m'agrada recordar una dada: si n'arribessin 5.000.000 d'immigrants (que és una bestiesa perquè estem als 2.000.000) voldria dir que ha arribat un 1% dels cinc-cents milions de ciutadans de la UE. Quan es culpa als polítics jo sempre els dic 'perquè els voteu?'.

—Hem de ser tolerants amb la ignorància?

—Amb la ignorància invencible sí, amb la no invencible no.

—Què voleu dir?

—Hi ha una ignorància invencible que ve per les seves circumstàncies. Amb aquests hem de ser tolerants del tot. Amb allò que no puc ser tolerant és amb la ignorància dels governants, de gent que es pensa qui sap què, que ha tingut oportunitats i diuen les barbaritats més grosses. Ara penso en els espanyols, que l'ofensa que ens fan no és només política i moral, sinó també intel·lectual. Cada dia em sento agredit intel·lectualment i penso per què he de ser governat per gent d'un nivell tan petit, de gent que haurien d'anar a escola.

—M'heu fet venir al cap l'Arrimadas i això que sento quan l'escolto.

—Si us hi fixeu, l'Arrimadas parla seguit. És com si premés un botó. Ho fa fent servir molts eslògans, frases, però gairebé mai una reflexió, una citació intel·ligent, una ironia, una comparació interessant. Això empobreix molt el seu discurs. Li deuen haver aconsellat de tenir un estoc d'eslògans, de frases que les engalta una darrera l'altra. Una manera de dissimular la ignorància és que parlis seguit. Hi ha preparació, hi ha entrenament i hi ha un públic que ja ho troba bé.

—Fracassem amb l'educació?

—En bona part fracassem perquè, entre més coses, no recordem prou que les escoles d'elit són escoles de conservadorisme, d'establishment, de gens de revisió d'idees. Són d'elit per com van vestits, perquè acabaran sabent tot allò que han de saber i acabaran col·locats a les grans empreses tal com és previst. Però, si tu grates una mica, es queden desorientats. Com amb tot, hem d'insistir: educació, educació, educació.

—Al llibre també parreu de la mort i de l'absència. Dieu que no us fa por morir. Gens ni mica?

—No em fa por morir, a casa sempre en faig broma perquè va bé. 



L'ofensa que ens fan no és només política i moral, sinó també intel·lectual



L'Arrimadas parla seguit. És com si premés un botó



Dos agents dels Mossos d'Esquadra a la Rambla de Barcelona. ALBERT SALAMÉ

ABP Europa: els mossos voluntaris que protegeixen Puigdemont

Mossos Agents de la policia catalana han fet grans esforços personals per a protegir el govern, fent servir els seus dies de vacances

VICENT PARTAL

No cal que cerqueu la sigla en el llistat de comissaries dels Mossos: ABP Europa. Oficialment, no existeix, l'Àrea Bàsica Policiàcia de la capital europea. Però a la pràctica, aquesta podria ser la unitat informal dels Mossos d'Esquadra més especial de totes. Una ABP és una àrea policiàcia que té, com a mínim, una comissaria, però que en pot incloure diverses, l'equivalent al primer graó de l'organització de la policia catalana.

Pocs dies després de l'arribada del govern català a l'exili a Brussel·les, diversos grups de mossos es van organitzar per formar part d'aquest dispositiu no oficial, sempre com a voluntaris. L'aplicació del 155 havia deixat desprotegit Puigdemont, que ni tan sols comptava, per garantir la seua seguretat, amb els mossos que de manera oficial protegeixen tots els ex-presidents de la Generalitat vius. Que Montilla, Mas o Pujol tinguin serveis d'escorta i en canvi el president Puigdemont no, va causar un gran malestar a les comissaries, i s'hi van



L'aplicació del 155 havia deixat desprotegit Puigdemont

començar a organitzar grups informals de gent disposada a passar les vacances ajudant el govern a l'exili, fent aquelles tasques que habitualment fan però sense cobrar-les i pagant-se ells personalment totes les despeses.

I és així que, durant tots aquests mesos, grups de mossos de gairebé totes les zones del país s'han agafat uns pocs dies de vacances i de manera discreta s'han presentat a Brussel·les per ajudar el president català i el seu entorn. La seua missió ha estat de protegir-los contra possibles incidents. I ho han



El president Puigdemont, a Brussel·les. ACN

fet amb eficàcia i discreció, en contacte sempre estret amb la policia belga, que els ha tractat amb molta professionalitat i respecte.

D'aquesta manera, els Mossos han aconseguit de mantenir segur l'entorn del president, fins i tot en els moments més difícils de tots, quan abans de la primera retirada de l'euroordre els membres del govern català vivien pràcticament en clandestinitat. Han estat dia i nit al seu costat, excepte quan, en els viatges a l'estranger, el president de la Generalitat comptava amb la protecció directa de la policia del país en qüestió. Va ser el cas, per exemple, del viatge a Finlàndia, en què el govern finlandès va assumir en tot moment la tasca de protegir personalment el president català.

Diumenge, hi havia dos funcionaris de la Generalitat al cotxe quan Puigdemont va ser detingut a Alemanya. Els havien demanat si podien acompanyar el president, de manera privada, per tal que pogués tornar a Bèlgica i presentar-se novament davant la justícia, tal com ja havia anunciat que faria. I per això, per anar en un cotxe acompanyant el president a complir amb les seues obligacions judicials, han estat encausats per les autoritats espanyoles. Una decisió polèmica que ha fet créixer molts graus la tensió dins les comissaries de la policia catalana.

Tots els policies catalans que han anat fent torns a Brussel·les ho han fet, segons els seus comentaris, des de la responsabilitat que tenen com a funcionaris de la Ge-

Tots els policies catalans que han anat fent torns a Brussel·les ho han fet, segons els seus comentaris, des de la responsabilitat

neralitat en un moment que el 155 ha trencat el funcionament normal i democràtic de les institucions. Si fa no fa, en definitiva, com ho han fet tants funcionaris de diversos departaments que han aguantat les conseqüències del 155 sense renunciar a res.

El sergent d'escortes dels Mossos d'Esquadra Lluís Escolà ha estat la cara més visible i coneguda dels treballa-

dors públics que no han deixat sol el president de Catalunya. Escolà, que aquests últims anys formava part del servei regular d'escorta del president a Barcelona, va acompanyar Puigdemont en els moments més delicats de tots i ha anat fent servir els dies de vacances i permisos que tenia per a treballar dia i nit en la protecció de Puigdemont. Però ara fa una setmana, Escolà, que havia hagut de tornar a incorporar-se a la seua unitat, va ser castigat pel departament, ocupat en virtut del 155 pel ministre Juan Ignacio Zoido. Li van denegar l'excedència que havia demanat i el van destinar a Martorell a tasques inferior a les que li corresponen. Des de Martorell, va veure diumenge com la policia alemanya detenia el president de la Generalitat. ■

I ARA QUÈ? EL MEU PLA ÉS AQUEST

PERE CARDÚS



Cap a on hem d'anar, ara?. vw

«La paraula 'democràcia' i 'independència' són ara sinònims. No hi haurà república si ens deixem prendre la democràcia, i no hi haurà democràcia si ens deixem prendre la independència.»

I ara què? És la pregunta que ens fem tots. Si el moviment independentista ha tingut mai una direcció unificada i ben coordinada, segur que no és ara. Per raons òbvies. Com havia fet sempre en els territoris conquerits, l'estat espanyol ha començat la ferotge repressió escapçant el moviment revolucionari. Amb un encert estratègic que se li ha de reconèixer, va començar pels Jordis, que eren una mena d'engranatges que facilitaven l'entesa entre els partits i amb la societat civil organitzada. I a continuació va ser el torn dels principals dirigents dels partits i el govern. Si la coordinació entre les famílies independentistes ja no era una cosa fàcil quan l'estat espanyol no colpejava com ara, la repressió ha fet l'efecte contrari d'allò que seria desitjable: una batalla per les engrunes en lloc d'una reacció unitària com Déu mana.

Però, i ara què? Què podem fer, si hi ha partits que han decidit que toca acceptar les limitacions imposades per l'estat espanyol i els seus aparells repressius? Què podem fer, si Alemanya lliura Puigdemont a Espanya? Quin és ara el pla de l'independentisme? Sense pretendre resoldre res tot sol i amb l'única voluntat de fer una aportació oberta, breu i ne-



D'ençà del 30 de gener no s'ha fet més que perdre llençols a cada bugada



Aconseguir que per a l'estat espanyol sigui insuportable d'aguantar la pressió per la vulneració dels principis més bàsics del dret i de la democràcia

cessàriament perfectible, faig ací la meua proposta. Insisteixo que és un pla sintètic i que, si serveix per motivar el debat o la reflexió, ja haurà fet la seva funció.

Investidura

El 22 de maig s'acaba el termini per fer una investidura sense haver de passar per unes noves eleccions. D'ençà del 30 de gener, quan s'havia d'investir el president Puigdemont, foragitat amb amenaça de violència (aquesta sí) el 27 d'octubre, no s'ha fet més que perdre llençols a cada bugada. La nova situació en què es troba (cal esperar veure com resulta d'ací a uns dies) obliga a tornar uns mesos enrere i recuperar una qüestió que no s'hauria d'haver perdut mai: el rigor en la defensa de la democràcia a Catalunya. No es pot fer cap pas enrere quan es vulneren els drets democràtics dels catalans. No és un problema de si es vulneren els drets dels diputats (que també passa). Parlem d'una cosa més greu. No fer efectiva la investidura de qui té el suport majoritari de la societat és acceptar una dictadura maquillada.

Per tant, primer cal investir Carles Puigdemont al parlament com més aviat millor. El reglament no impedeix de fer-ho de cap manera. I no es pot permetre que un tribunal polític a Madrid s'inventi un nou reglament al parlament i l'hi imposi. Si el president o algú de la mesa actual de la cambra no hi està disposat per les conseqüències que pugui comportar (inhabilitació, en el pitjor cas), pot demanar el recanvi d'algú que hi estigui disposat. La CUP ja s'hi ha ofert, però pot ser el cas de més diputats que no s'hi juguen la carrera política.

Mobilització permanent

Nou dirigents independentistes són a les presons espanyoles. Nou persones que no han fet res de res. Que no han comès cap delictes. Això no es resol mirant de no trepitjar la línia vermella que ens volen imposar. Hi ha dues sortides possibles i complementàries: aconseguir la independència i negociar-ne la situació quan arribi el moment de mirar d'atenuar els danys de l'estat espanyol; i organitzar una mobilització tan forta que s'aconsegueixi captar l'atenció de les institucions internacionals, les organitzacions de drets humans i l'opinió pública europea. És a dir, aconseguir que per a l'estat espanyol sigui insuportable d'aguantar la pressió per la vulneració dels principis més bàsics del dret i de la democràcia.

Aquesta és una mobilització que ha d'anar en paral·lel amb el combat per la defensa de la república. Més ben dit, ha de ser el mateix. La lluita independentista ha d'incloure l'exigència de llibertat pels presos polítics catalans arreu del món. Allò que segur que no pot passar és que la mobilització antirepressiva substitueixi el clam d'independència dels catalans. Perquè la repressió cerca això: fer recular aquell qui aspirava a la



Més que posar-nos objectius temporals, allò que ens hi apropàrà és caminar amb decisió i amb les idees més clares que no pas fins ara



S'ha de construir un mur democràtic i no abandonar-lo

lluna fins que s'acaba aspirant a sobreviure en el fang. Per tant, l'única manera de no deixar-se derrotar per l'estratègia repressiva és tornar a posar al davant l'objectiu que ens ha portat aquí: la independència.

Objectius i fites

Els calendaris i els plans mil·limetrats són els pitjors enemics de l'estratègia política. Ho hem dit milers de vegades: el control del temps és mitja victòria (l'altra meitat és el domini del llenguatge o, dit d'una altra manera, de les regles del joc). Per tant, no crec que tingui cap sentit pensar si la independència ha de ser una realitat aquesta primavera, a final d'any o d'ací a deu anys. Més que posar-nos objectius temporals, allò que ens hi apropàrà és caminar amb decisió i amb les idees més clares que no pas fins ara. Ara ja queda més que demostrat que la independència comportarà repressió, presons, exilis i cops de porra. Qui cregui que cal renunciar-hi, ho pot dir. Però cal que tothom sigui clar i que no jugui amb les aspiracions i la generositat de la gent.

No cal fer calendaris tancats, però cal tenir fites clares. I el calendari situa unes eleccions municipals i unes eleccions europees la primavera de l'any que ve. Què passaria si l'independentisme aconseguís governar totes les grans ciutats del país i el resultat global fos inqüestionable a les municipals? I què passaria si es fes una llista ciutadana de tot l'independentisme per anar a les europees com una sola veu i el resultat també fos contundent? Potser no seria la solució de tot, però estic ben convençut que serien passes de gegant cap a la independència.

Noves eleccions i judicis

Entremig hi haurà més fites que poden condicionar de forma rotunda el camí. La primera és la reacció que pugui tenir l'estat espanyol a la investidura de Puigdemont. Sobre això crec que s'ha de construir un mur democràtic i no abandonar-lo. Si troben la manera de dinamitar la presa de possessió de Puigdemont (que, si continués empresonat, podria delegar la gestió presidencial a una consellera en cap), cal plantar-se i impedir cap investidura que no sigui la que vol la majoria. I si això impliqués unes noves eleccions, caldria encarar-les amb la mateixa determinació de no cedir davant de l'amenaça i del xantatge contra la voluntat democràtica. En aquest cas, crec que caldria trobar fórmules prou intel·ligents i estalviar-nos la disputa curta dels partits.

Tampoc no cal fer ara un debat d'una cosa que no s'ha esdevingut. No avancem esdeveniments. Però no ens ha de fer por l'escenari de les urnes perquè és el que ens dona més avantatge. D'entrada, cal investir Puigdemont i defensar-ho com un acte democràtic. Si Espanya ho tomba, tindrem encara més força per explicar a Alemanya i a tot el món que l'estat espanyol no és un estat democràtic.



Hi ha poders ben reals que miraran de tornar a condicionar i impedir la llibertat dels catalans



No hi haurà república si ens deixem prendre la democràcia, i no hi haurà democràcia si ens deixem prendre la independència

Apoderar-se

També hi haurà un dia que tindrem un judici i una sentència. Caldria que, quan arribés el moment, no ens poséssim a improvisar-ne la resposta. I també cal que, quan arribi una nova oportunitat de sortir al carrer en massa en defensa de la república, tothom sàpiga quina és la seva funció. Vull dir que hi ha poders ben reals que miraran de tornar a condicionar i impedir la llibertat dels catalans. I cal tenir clar com els farem trontollar. Continuarem essent clients de la Caixa, el Banc de Sabadell, Endesa, Gas Natural i totes les empreses que fan xantatge a la democràcia quan porta a la independència? Per tant, una de les tasques més importants no és escriure lleis i decrets per desar-los a un calaix, sinó apoderar-nos des de la base. Que el poder dels ciutadans que actuen lliurement i fan valer la seva decisió és més gran que qualsevol llei que es vulgui imposar. Ara ja ha quedat clar que la idea de passar 'de la llei a la llei' amb Espanya d'adversari és impossible.

Aquest pla té una síntesi molt clara. Investir Puigdemont perquè és el vincle més clar i directe amb la independència. No invertir Puigdemont és cedir al xantatge. I no hi podem cedir ni un pam en detriment de la democràcia. La paraula 'democràcia' i 'independència' són ara sinònims. No hi haurà república si ens deixem prendre la democràcia, i no hi haurà democràcia si ens deixem prendre la independència. Cal construir el mur i no recular ni un pam. L'estratègia és el xoc democràtic. I amb aquest xoc podem ampliar la majoria, podem recuperar les institucions i podem crear un problema indefugible a la comunitat internacional. La tardor passada va poder mirar cap a una altra banda perquè vam acceptar no ser un problema. Ara no ho podem tornar a acceptar. Mur democràtic. Investidura. Unitat d'acció. I mobilització permanent. 📺

Mural de Vicent Andrés Estellés

Vint-i-cinc anys de la mort En el vint-i-cinquè aniversari de la mort del poeta Vicent Andrés Estellés, diverses personalitats de les lletres ens ajuden a confeir aquest #MuralEstellés

NÚRIA CADENES

Ha estat i és un dels grans. I tenim la sort que ha escrit en català. Vicent Andrés Estellés es va morir el 27 de març del 1993. Avui en fa vint-i-cinc anys, per tant. Passat aquest temps, la seva obra, la seva influència, lluny d'esllanguir-se, creix i es consolida. I, per mostra, aquest botó: el poeta de Burjassot va escriure el magne Mural del País Valencià (3i4), integrat per una seixantena de llibres amb dels quals ens va fer el perfil del sud: història i pobles (cadascun dels pobles, amb exhaustivitat estellesiana) i geografia i gent i tot: el món valencià, des dels seus versos invictes, té un retrat precís, plural i vitalista. Per acostar-nos a la seva figura i homenatjar-la, hem gosat de bastir un petit Mural de Vicent Andrés Estellés, un dibuix a moltes veus per mirar d'abastar-ne la dimensió. Hem demanat a diverses persones de les lletres, sobretot poetes, però no només, quin és el seu Estellés, com el condensen.

Pau Alabajos, cantautor: 'És la vida en vers'

La poesia d'Estellés és una literatura profundament arrelada al poble, és un tractat de geografia humana: va deixar escrits uns poemes que s'embruten amb la terra de les mans de les llauradores de l'horta, que s'embruten de farina com les mans dels forners de la seua família, que s'embruten de tinta com les mans de les poetes i els narradors que mai no van

deixar d'omplir fulls en blanc per tal de recuperar la democràcia, que s'embruten de suor com les mans dels amants que s'aferraven al sexe com únic espai lliure de censura i repressió. La poesia d'Estellés és la vida en vers, una fotografia de la València de la postguerra i de la primeríssima transició. Si Estellés no haguera existit, hauríem d'inventar-lo.

Juli Alandes, escriptor: 'Que se'n vagen a fer la mà tots els censors'

Que ens perdone el cast senyor López Picó, que se'n vagen a fer la mà tots els censors i beguinotastres que han poblat i poblen (com s'ho faran, per a la descendència?) la nostra literatura. I que la llengua d'Estellés, popular i culta alhora, en un equilibri miraculós (sobre corfes de paraules i de gambes, és clar) ens il·lumine, com resplendor d'alcafor. Per què escrivim, de negra nit, si no és per cercar la llibertat? Amb els versos d'Estellés, almenys en l'escriptura, vam trobar-la. I només la recerca de la llibertat ens fa immortals, com només els castos poden ser immorals...

Vicenç Altaió, poeta: 'Estellés et posa calent'

L'Estellés és una veu poètica sublim que tot partint de la realitat construeix la seva elegia. Amb amor líric fi re-escrui l'experiència humana i el desig polític que transforma. Contra el virtuosisme, la seva fresca ironia i l'audàcia per fer xocar la literatura i la comunicació de primer grau. Assegut davant Brossa, l'he vist intercanviar-se el paper del 'Jo sóc no-sóc jo'; i a



Vicent Andrés Estellés, el poeta de Burjassot. ARXIU



El vers 'seràs la paraula viva' en un pas de vianants a la porta de la facultat d'Història de la Universitat de València. WIKIMEDIA

l'hospital, amb Vinyoli, posar-se els llençols de la metafísica al cap. L'he llegit tot, de cap a peus, abastable com el territori de la nostra llengua. Amb ell, he plorat el seu dolor de vidre; m'he clavat davant la roba interior del poema; i he xarrupat les mamelles del fet poètic. Estellés posà lletra clara als secrets amb música concreta i palpable. Amb Palau i Vinyoli ens va fer baixar els fums de l'alta cultura i l'experimentalisme que tant vanagloriàvem, venint de Foix i de Brossa. Estellés et posa calent, t'encén, i acabes llegint en veu alta i compartint el plat personal a la taula col·lectiva.

**Clara Andrés, cantant:
'Proper i imprescindible'**

La millor definició per a mi d'Estellés, i que fa que siga un dels meus referents poètics més propers i imprescindibles, la va fer ell mateix: 'Però

jo no volia parlar de mi. Volia escriure com qui trau la cadira a la porta i veu passar les gents i veu rodar el cel i s'adorm al remat'.

**Vicent Berenguer, poeta:
'Comunica la vida, la matisa, l'excita'**

Estellés és important per a mi perquè em descobreix una vibració molt autèntica de la llengua del nostre temps. Els seus versos m'endinsen en una època passada que ell il·lumina per a sentir-la i compartir-la amb el seu dolor i el seu espant. Però aquests versos també expressen en el present els desigs humans més sincers per la vida, com a ésser individual i com a ésser en el món. Estellés em connecta amb la tradició del meu vernacle, quan conta el seu dol personal, les seues dèries, la seua alegria. Comunica la vida, la matisa, l'excita.

**Miquel Bezares, poeta:
'Vaig conèixer Estellés a l'ascensor d'un hotel parisenc'**

Vaig conèixer Estellés a l'ascensor d'un hotel parisenc. Al carrer, aleshores, el vent maldava, inútilment, per agitar l'om centenari i una dona nua n'escorçava el tronc per conjurar la pesta. La sang d'un part difícil s'escolava per sota de la porta de l'habitació 68. Tota una silenciosa desfeta.

**Francesc Calafat, crític:
'Poua en les profunditats de la història'**

Cada vegada que llig Estellés els seus versos vibren, m'arrossegueu a un món concret, però, alhora que palpes misèries i vivències, transcendeix la crosta anecdòtica per poar en les profunditats de la història i de la condició humana. I ho ordeix a través d'un llenguatge, una sintaxi i uns ressorts formals perso-

nalíssims, farcits de tota mena de ressonàncies culturals, clàssiques i modernes, que li permet anar més enllà del que entenem per realisme, amb l'objectiu de crear una mena de theatrum mundi, una obra total de gran impacte per tocar totes les cordes que afecten l'ésser humà.

**Montse Castellà, cantautora:
'La paraula immortal'**

Òbric a l'atzar lo llibre Els millors poemes. M'agrada que la divina providència trie de tant en tant lo camí de la lectura. I no és que el text que hi trobes siga adient a com te sents en aquell moment, així com per casualitat, és que amb Vicent Andrés Estellés sempre l'encertes. Te parla directament, a tu, al lector. No t'ho xiuxiueja a cau d'orella, no, t'ho diu a boca plena mirant-te als ulls i no pots defugir-ho. Tant quan és tendre com quan és

descarat i descarnat. Avui, companys, li ha tocat al primer, a la tendresa. Sabeu quin vers he trobat en obrir el llibre amb los ulls tancats? 'Vora el riu de la tarda, a la ribera tranquil·la de la tarda d'aquell juny...' I sí, ho hau encertat, m'ha enxampat passejant per la vora el riu, lo riu que és vida, a la tarda tranquil·la de Tortosa. No som al juny, però hi serem d'aquí a no res i el poema continuarà tenint vigència, perquè esta 'Ègloga' data de final dels anys cinquanta, quan me'n faltaven vint per a nàixer. I algú que t'acompanya fins i tot des d'abans que nasquesses ha de ser algú de paraula immortal.

Eliseu Climent, editor:
'Grandiós'

Estellés és grandiós: en els seus despropòsits, en les

seues exageracions, en la seua qualitat. Recorde que un dia, en Alacant, un periodista li preguntà si creia en els Països Catalans, i ell, tranquil·lament, li respongué: 'Si no hi creguera, amb els pocs diners que tinc em compraria una pistola i em pegaria un tir'. Estellés va ser una xamba genètica en el País Valencià per a la cultura catalana.

Martí Domínguez, escriptor: 'Va posar adjectius i emoció al territori'

'La llengua és a la Pàtria lo que a la terra els arbres/ l'arrelam que l'apreta, els troncs que l'ennobleixen/ les branques que s'escampen per donar-los son ombra/ i a la volta son fruit', escrivia el meu avi Martí Domínguez Barberà en el seu poema-

ri, Arbres. La poesia i el coneixement del territori són elements consubstancials per tal que l'arrelam patriòtic pugui donar els seus fruit. I Estellés, amb el seu Mural, va aconseguir la seua fita, cantar el territori d'una manera digna i gloriosa. Si Cavanilles el va descriure al segle XVIII, en les seues Observacions, Estellés li va posar adjectius i emoció. I el va ennobrir per a sempre.

Celdoni Fonoll, poeta: 'La lluita per la justícia i la llibertat'

El meu Estellés és el de 'Jo tinc una mort petita', de 'No puc dir el teu nom' de 'Amor i amor quan plou i quan fa sol', de 'Cos d'amor ja immortal que lentament fluctua', de 'Assumiràs la veu d'un poble'. L'Estellés

del Llibre de meravelles i del Mural del País Valencià, dels deu volums de l'Obra Completa. L'Estellés de la vida i de la mort, de l'amor i del sexe, de les petites coses de cada dia, de la lluita del País Valencià i dels Països Catalans per la justícia i la llibertat. Vint-i-cinc anys després, enyoro el 'fill del forner, que feia versos', el tros de poeta de Burjassot, l'amic Vicent!

Isabel Garcia Canet, poeta: 'Marca la llum i el conflicte'

Una 'terra eixuta', la nostra, i també el meu llenguatge ho seria sense referents com Vicent Andrés Estellés. Al meu parer, Estellés marca la llum i el conflicte, la quotidianitat i les realitats tant en el context valencià com català, 'el poeta del poble' que ens ha marcat les arrels i ha encaminat, tot obrint-nos el pas, un atreviment necessari i una veu que sempre haurem de reivindicar perquè retrata avui més que mai el dret de ser com som i el que som, de la Llibertat!

Marc Granell, poeta: 'La seua importància és màxima'

Estellés és important perquè és un gran poeta, és un dels pocs poetes que, en l'àmbit internacional, mereix eixe nom. La seua importància per a nosaltres, per als valencians, per als catalans, és màxima. I el que hem de fer és traslladar-lo a eixe món que l'espera i que necessita la veu del gran poeta que és. Perquè, fins ara, els qui tots sabem han impedit que el món la tinga. I l'ha de tenir. El món sencer.



Fragment del poema 'Els amants' a una paret dels Poblets. WIKIMEDIA



Mural d'Estellés fet per Toni Espinar al Passeig de la Batà de Muro. WIKIMEDIA

Julia de Jòdar, escriptor: 'Assumim la veu del nostre poble'

Estellés dient adéu als teuladins de la plaça de Santa Eulàlia. Països Catalans. Els millors amants de la ciutat, 'quan ens amàvem feroçment del matí a la nit'. Estellés. 'Coral Romput' dit per l'Ovidi. Assumirem, assumim la veu del nostre poble. I som, serem, per sempre poble entre la polseguera de la història. Quaranta anys de cul i d'ignomínia autonomista. Estellés.

Gonçal López Pampló, editor: 'La veu de la meua gent'

El meu Estellés és la meua ciutat, València. Els seus versos es confonen amb els seus carrers, la seua veu esdevé la veu de la meua gent. Però el més extraordinari és la manera com la seua poesia, radicalment col·loquial i

elaborada alhora, transcendeix els detalls i ens parla, asprament, directament, de la vida. La d'ací, la d'allà, la de totes i tots.

Maria Antònia Massanet, poeta: 'D'una vigència aclaparadora'

Estellés és un autor d'un vitalisme enlluernador, d'una energia contagiosa i d'un sensualisme exaltant. Els seus versos omplen la boca de qui el recita i ressonen llargament en l'oïda de qui els escolta. El seu llegat és poderós i d'una vigència aclaparadora que ultrapassa els territoris de parla catalana. És per tot això que és una de les figures literàries indispensables del segle XX en català.

Begonya Mezquita, poeta: 'Les paraules i l'amor comú'

És el primer llibre de poemes, aquell premi a l'institut.

És la complicitat, el poble, les paraules i l'amor comú. El conreu de la terra i de la poesia. És un del motius per què escric.

Àngels Moreno, poeta: 'Una cosmologia camaleònica'

L'Estellés símbol, l'Estellés poble, l'Estellés llengua, l'Estellés Horta i l'Estellés del poema ben parit: no hi ha hagut qui, com ell, manifeste una cosmologia tan camaleònica, un sentit de l'humor tan aspre i valencià, i que siga tan capaç de deixar ben alt el nom 'poesia', com el de Burjassot

Gustau Muñoz, assagista: 'És la descoberta del país'

Estellés és per a mi sobretot el trànsit lluminós de la dura postguerra i el franquisme ombrívol a l'esclat democràtic i la descoberta del País, de la llengua, una veu poderosa que ens deia el nom de les coses. La superació redemptora d'un

passat trist, amb Fuster, Sançis Guarner, Vicent Ventura o Enric Valor. Fou el logos que ens va fer, junt amb tants més. I és la carnalitat, la sensualitat desinhibida que ens caracteritza, als valencians, de vegades mal entesa –pretext per a la barroeria, i no és això. Estellés és inesgotable.

Teresa Pascual, poeta: 'En Estellés, t'hi reconeixes'

El meu descobriment i l'interès per la poesia d'Estellés va arribar per la manera de parlar, de dir: era el que nosaltres parlàvem. I ens arribava profundament, al cor. Per això em va impressionar. En l'època en què Estellés escrivia i ja era un gran poeta, moltíssima literatura catalana es feia totalment d'una altra manera. I jo no entenia res. La meua impressió era que buscaven, de totes les accepcions possibles, la més difícil. I no t'hi reconeixes. En Estellés, sí. És important recuperar els nostres clàssics en el present.

Gemma Pasqual, escriptora: 'Un dels millors poetes de l'idioma català'

Dir 'Estellés' és dir 'fam de postguerra enganxada a la panxa', 'la mà al sexe', 'la mort petita'. Dir 'Estellés' és dir 'Isabel', 'Carmina' i 'Vicent'. És el teu nom i els meus escrits a la paret. Dir 'Estellés' és la veu de l'Ovidi feta poema. Enramar d'oli cru el pimentó torrat, el vi a taula. Dir 'Estellés' és dir 'Burjassot', és la veu d'un poble. Dir 'Estellés' són homes obscurs de tenebrosa lletra, batalla de València, feixisme, Las Provincias, Ombuena i María Consuelo Reyna. Dir 'Estellés' és dir 'una amable, una trista, una



Fragment d'un poema d'Estellés escrit damunt les llambordes d'un carrer de Balona. WIKIMEDIA

petita pàtria'. 'La clau que obre tots els panys'. El Mural del País Valencià. Dir 'Estellés' és dir 'Fuster', 'Marçal', 'Roig', 'Valor', 'Espriu', 'Quart', 'Rosselló', 'Salvat' o 'Sanchis Guarner'. Dir 'Estellés' és dir un dels millors poetes de l'idioma català, Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, el fill del forner que feia versos. Més cultament encara: 'El nét major de Nadalet'.

Borja Penalba, músic: 'Un dels millors poetes del món'

Per a una persona prosaica com sóc jo, Estellés va significar l'entrada al món de la poesia. I és clar, va ser una entrada per la porta gran, la

més gran possible. Damunt, amb la sort de poder dir-lo, cantar-lo, musicar-lo. I també amb la sort d'haver-me'n hagut de llegir l'obra completa. Varen ser tres mesos d'un viatge a mil mons. I em va obrir les portes al món de la poesia. I m'ha fet entendre que Estellés és únic. Fuster deia que era el millor poeta en català d'ençà d'Ausiàs Marc: jo crec que és un dels millors poetes del món sense cap mena de dubte.

Jaume Pérez Montaner, poeta: 'Un dels grandíssims'

Jo pense que Estellés és un dels grans, grandíssims, poe-

tes de la literatura catalana del segle XX, sense dubte. Les raons són moltíssimes, però, entre més coses, el que a mi m'ha cridat l'atenció és eixe llenguatge tan col·loquial, eixa facilitat que ell ha tingut i que ha demostrat al llarg de tota la seua obra, d'unir el llenguatge del poble junt amb la llengua tradicionalment poètica de la cultura occidental. Això em fa la sensació que és un dels pocs poetes, en l'àmbit internacional, que ho ha aconseguit.

Jaume Pons Alorda, poeta: 'Li dec la meua lletra i la meua vida'

Per a mi, Estellés va ser el poeta que em va fer descobrir la poesia. Ell és l'èpic culpable que jo existeixi literàriament. Després d'ell vaig accedir a la generació dels setanta, gràcies al mestratge de Margalida Pons, però Estellés és el meu Big Bang. Poeta majestuós, proper, prolífic, extraordinari, humaníssim, sensual i poderosíssim. M'hi emmirallo per aprofundir en la terra, els genitals i el cel. L'adoro. Li dec la meua lletra i la meua vida.

Begonya Pozo, poeta: 'Fou el primer llibre'

És el primer poeta que vaig llegir en català. I ha estat definitiu, perquè fou el primer llibre. Jo era estudiant, feia BUP, i recorde quan vaig anar a 3i4 a comprar-me el Llibre de meravelles amb les tapes blaves. No era el primera llibre que llegia en català, però era diferent. El recorde per això: per anar a comprar-lo jo directament a la llibreria, i fou molt emocionant. Per a

mi, eixa poesia ha estat fonamental, per eixe to col·loquial, conversacional, proper, que no vol dir que no siga complex: tenia una manera de fer que em va enlluernar. I m'enlluerna fins ara. I és això: passió, simplement.

Isabel Robles, poeta: 'Es confon amb el poble i el dignifica'

Per a mi, l'Estellés és el poeta pròxim que es confon amb el poble i amb la seua veu potent el dignifica. O bé crea la màgia d'eleva al sublim allò que és quotidià, petit, casolà. O empra la ironia i el sarcasme més aguts quan vol ser crític, la tendresa més fina quan estima o recrea la pèrdua, o l'erotisme i el sexe més explícits, més desvergonyits, quan es tracta de fruir... Tot un gran, i admirat, poeta!

Vicent Usó, escriptor: 'Es pot fer alta literatura amb la llengua del poble'

La figura d'Estellés és fonamental per a la meua formació literària. De molt jove, va venir a recitar a l'institut de Vila-real on jo estudiava: la seua poesia no s'assemblava gens a la literatura (castellana, per descomptat) que estudiàvem. Em va impactar, però no va ser fins algun temps després que vaig començar a llegir-lo i a apreciar la senzillesa (aparent), la sonoritat i l'enorme potència dels seus versos. A través d'ell, vaig poder constatar que es pot fer alta literatura amb la llengua del poble, amb les paraules del poble. I que no hi ha literatura sense ritme, sense música. Són dos aspectes que intente no oblidar mai quan escric. ■

O AMB ELS OPRESSORS, O AMB ELS OPRIMITS

MARTA ROJALS

*«Ja ni parlo dels enyorats
#parlemhablemos que
van treure el cap un matí
per impedir la república i
que ara, amb la dictadura,
no els vaga ni de tornar
a traure el llençolet al
balcó.»*

Quantes coses que s'aprenen quan et volen liquidar, per dir-ho a la manera de Soraya. Em refereixo quan ho vius en present, no quan ho llegeixes als llibres o t'ho expliquen els teus padrins. De l'1-O fins aquí, per als republicans, ha estat un màster intensiu. A diferència d'èpoques anteriors, a l'opressor li és més complicat d'aniquilar el contrari com ho feien els seus predecessors, així que, en un gest de progrés, l'actual règim ha optat pel sistema de treure'ls de la circulació enterrant-los en vida. Destruir el dissident semblant el dolor i la impotència en els cercles concèntrics que emanen de cada víctima. Sistemes diferents, mateixos objectius. Pel que fa als resultats, aquesta vegada, encara s'han escriure.

Qualsevol persona que al pit tingui un cor i no un niu d'erugues pot figurar-se el grau de sadisme dels qui ordeixen i aplaudixen aquests mètodes inhumans. Mètodes només tolerables en una societat que ha cultivat amb èxit la deshumanització de l'adversari. I tot plegat per a venjar-se d'un exercici democràtic que, segons que deien els humiliats i burlats venjadors, 'no se celebró'. I la seua claca queda ben retratada. Recordeu el ple del parlament del 6 i 7 de setembre, quan es va votar la llei del referèndum? Qualsevol diria que aquells dies es va aprovar la possibilitat de processar Arrimadas, Iceta i Albiol perquè mai no poguessin aplicar els seus programes; o d'empresonar els seus líders socials, Boadella i com es digui l'altre, l'homòfob; o d'investigar els comptes de SCC, o de clausurar les seues webs, o de declarar la relació del CNI amb l'imam de Ripoll secret d'estat, o d'enviar a carregar policies enco... desbocats contra els crítics amb el govern. A qui se li podien acudir totes aquestes barbaritats per imposar-se a l'altre? És ben bé allò del lladre i la seua condició.

Per tant, tots els qui el 6 i 7 de setembre s'estripaven els vestits, els xandalls i les corbates, tots els qui han fet d'aquell ple el seu Vietnam polític, amanit amb els dos pàtols sagrats del dia 20, si aquest era el límit de la seua tolerància parlamentària, del seu bon gust en el debat i de la seua prístina idea de democràcia, amb una senzilla regla de tres el cap de setmana passat haurien d'haver estat, com a mínim, a la primera fila de les protestes contra els represaliats del règim i flagel·lant-se davant de can Millo de genolls. Ves, però, que tantes llàgrimes només fossin teatre del bo i una miqueeta de fervorós nacionalisme espanyol.

Deu ser que quan tens un únic model d'estat al cap, en aquest cas un de venjatiu i repressor, no pots imaginar-te'n cap més. Per això, no hi haurà mai conciliació possible entre aquesta mentalitat i la dels republicans que ni borratxos se'ns acudiria de voler copiar les maneres dictatorials de les quals fugim. A banda, i sobretot perquè, de fugir-ne, en depèn la nostra supervivència, un detall difícil de capir per a qui viu feliçment protegit entre els pèls del monstre, si jo ja ho entenc.

Per això, i parlant de victimisme, fa gràcia que Arrimadas i els seus esbirros plorin una legislatura darrere l'altra que els republicans haurien de governar per a 'tots els catalans', és a dir, i per la part que li toca, fins i tot per a aquells que -ara ja ho sabem- els volien tancats a la presó. És que és

'es colmo'!, que deia aquell. Vejam si ens aclarim d'una vegada amb això: la part de la població que avala la violència per imposar-se a l'altra no pot esperar que un govern democràtic en satisfaci les aspiracions. Colló, és que és una incongruència com una casa. Encara més: l'obligació de tot govern democràtic és justament defensar la població d'abusos com aquests, i fins i tot, ja t'ho diré, de garantir coses tan bàsiques com que el monopoli de les garrotades no

estigui mai en mans de furgoneters que es llancin a envestir dissidents. Un govern que no treballa per a això sinó per a la cosa contrària té un altre nom, el sap tothom.

Doncs bé: davant aquesta complicada relació entre opressors i oprimits, feixistes i antifeixistes, empresonats i carcellers, sembla que els matisos no acaben d'arribar a la confraria del #quédesastre i el #quémalto. Ja ni parlo d'aquells enyorats #parlemhablemos que van treure el cap un matí per impedir la república i que ara, amb la dictadura, no els vaga ni de tornar a traure el llençolet al balcó. Només em puc referir, doncs, als qui pontifiquen escarxofats davant de la tele -'gent que es mira aquest conflicte amb tristesa', deia ahir mateix Echenique-, als qui parlen d'irresponsabilitat 'dels uns i els altres' però que només gosen plantar cara a l'oprimit i alligonar-lo entre empresonament i empresonament: va, va, no sigueu victimistes, feu president a qui plagui als vostres sàdics carceraris, txic-txac curats i abraceu-vos d'una vegada a l'Espanya fraternal, que ens posem molt tristos quan ho veiem per la Sexta. Doncs goita, amb aquesta Espanya fraternal, si hem arribat lluny. I segons les enquestes -i més fiable encara: segons la història-, n'hi ha per segles. No sé jo si donarà per a tantes crispates. ■



Pancarta de la manifestació de rebuig a la detenció de Puigdemont. ALBERT SALAMÉ

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat



ARA ÉS L'HORA: INVESTIDURA DE PUIGDEMONT, VAGA GENERAL, MOBILITZACIÓ PERMANENT



La situació ha fet un nou tombant impressionant en molt poques hores. A les detencions i exilis de divendres i a la sessió del parlament de dissabte, els ha seguit un diumenge inesperat.

La detenció del president de la Generalitat a Alemanya i l'activació de l'euroordre contra tots els consellers ha causat un impacte polític monumental i ha posat la qüestió catalana en l'epicentre de la política europea. Però molt més important és que en setanta-dues hores ha canviat la dinàmica que s'havia instal·lat dins el nostre país després del 21-D.

Amb això, tenim una nova oportunitat. Les grans mobilitzacions d'aquesta vesprada de diumenge mostren l'existència d'una part important de la societat disposada a tot. La sessió de dissabte al parlament va demostrar que l'extremisme de Llerena ha deixat tocat i dividit el bloc del 155. I les reaccions internacionals, principalment a Escòcia i Suïssa principalment, però també a Alemanya

mateix, fan veure que la tensió política és al punt màxim i que Espanya no ho tindrà fàcil.

Una cosa sembla segura, però, a hores d'ara. Dimecres, algú podia pensar que el conflicte que va esclatar a l'octubre amb la proclamació de la República catalana era en procés de remissió, que podia esdevenir crònic i durar molt de temps així. Ara, però, és clar que passaran coses molt greus i importants les hores vinents. Coses que poden trencar l'esquema que Espanya volia arrencar, si és que no l'han trencat ja. A fora i a dins.

Molta cosa depèn, però, d'allò que fem els ciutadans. Gairebé tot. Sobre això, cal aplaudir la ràpida reacció de l'ANC i els CDR. Les mobilitzacions d'avui diumenge són molt rellevants,



Ara és l'hora de recuperar allò que va quedar a mig fer a l'octubre

molt importants i molt impressionants. Però ara és el moment de posar el motor al màxim i portar la situació a un punt en què l'estratègia judicial espanyola siga desbordada per la política. Ells volen obligar Catalunya a passar per una via jurídica que ja s'ha vist que és una farsa. Catalunya ha de forçar ara la situació a un extrem tal que s'impose la necessitat d'una solució política al conflicte.

Per forçar aquesta situació, Catalunya té com a mínim tres vies clares, sobre les quals ja parlen els partits polítics. La primera és la investidura d'un govern català a les hores vinents que estiga en condicions de liderar la reacció popular. Junts per Catalunya i la CUP estan d'acord en què cal retornar al punt de partida, és a dir, a la investidura del president Carles Puigdemont. Qualsevol altra decisió després de les mobilitzacions d'ahir seria molt difícil d'entendre, malgrat les dificultats legals evidents del cas. El parlament ha de ser sobirà: no ha d'acceptar cap més xantatge i ha d'investir el president. Després cal nomenar un govern d'unitat, del consens més ample possible i amb tants partits com siga possible, que dirigeixca la resistència de Catalunya al Palau de la Generalitat.

També cal posar damunt la taula de manera immediata el recurs de la vaga general. De primer, per fer visible l'oposició del país no

només a la detenció de Puigdemont sinó a totes les conseqüències del cop d'estat iniciat per Mariano Rajoy el 20 de setembre. Però també per demostrar de forma inequívoca a Espanya qui té la capacitat de controlar el país, com ja es va fer a l'octubre i el novembre passat. I per fer-li-ho veure clar també a la Unió Europea, actor imprescindible de la solució a la crisi ara per ara.

I, finalment, cal una mobilització permanent arreu del país els dies vinents. Cal aprofitar l'impuls i el corrent d'indignació que les detencions i els exilis han desfermat. Cal recuperar el carrer i seguir impugnant les tesis dels partidaris del 155, ara que ja s'ha posat de relleu al parlament que fins i tot alguns dels qui el van signar s'adonen que aquesta decisió, la d'intentar acabar amb la democràcia a Catalunya, pot ser l'errada final d'Espanya.

Ara és l'hora de recuperar allò que es va deixar a mig fer a l'octubre. Els polítics hi tenen un paper determinant, però nosaltres, cadascú de nosaltres i tots junts, encara més. Hem d'estar junts i units, parlament i ciutadania, en defensa del mandat democràtic de l'1 d'octubre, del 27 d'octubre i del 21 de desembre. I ho hem de fer entenent que tots som part del mateix moviment. Ara no pot ser que el parlament, ni el seu president, tornen a frenar allò que la ciutadania ha votat. 

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

TOMBANT AL PARLAMENT: LLARENA
FA ESCLATAR EL BLOC DEL 155

En política hi ha tombants. Dies clau en què es fa palès el canvi. Moments que cristal·litzen estats d'opinió i polítiques, que les fan visibles i que obren nous camins. Aquest dissabte al matí n'hem viscut un, un de molt important, al Parlament de Catalunya.

Recordeu aquella vesprada que Coscubiela va ser aclamat pels diputats del PP, el PSC i Ciutadans posats dempeus? Segur que sí. Doncs només l'heu de comparar amb això que ha passat avui per entendre'n, i sobretot per a valorar-ne en el punt just, la importància. Aquella vesprada també deveu recordar Miquel Iceta, tot excitat, fent escarafalls i cridant enmig del ple. Compareu aquells gests i aquella agressivitat verbal amb això que s'ha vist avui, amb el comportament que ha tingut avui...

Al Parlament de Catalunya s'ha evidenciat que el jutge Llarena –'el diputat en la foscor', com l'anomenen alguns membres especialment lúcids de l'hemicicle– s'ha equivocat del tot i ha dinamitat el bloc del 155. Ha obert amb les seues accions un espai ample de lluita per la democràcia que l'independentisme no solament no hauria de menystenir sinó que, per contra, hauria d'encapçalar amb la màxima determinació i generositat. Llarena ha convertit tot de sobte el bloc republicà en el bloc democràtic. Sembla increïble, però és així.

Avui a la cambra catalana s'han fet discursos de gran volada, en la millor línia del parlamentarisme. Els han fet Sabrià, Iceta –sí, Iceta ha fet un gran discurs–, Domènech, Sánchez i Torra. Arrimadas és l'única que no ha sabut ser al seu lloc ni ha entès res, segurament descol·locada pel que veia, potser perquè les seues limitacions són cada dia més vidents. Sabrià, en nom d'Esquerra, ha fet la reflexió

clau quan ha dit que després del 23 de març res no pot ser igual. Efectivament: és això. I Torra, en nom de Junts per Catalunya, ens ha regalat un moment inoblidable quan ha retret a Arrimadas el piulet miserable que va fer ahir Albert Rivera.

De fet, ja de primer moment, només de començar el ple, s'han vist en la gesticulació i en les cares els indicis clars que tot anava canviant. Carrizosa ha demanat la paraula per fer un dels seus mítings, però la seua demagògia ja no ha trobat resposta ni tan sols en el PP. El PP, immediatament després, ha abandonat l'hemicicle, segurament per marcar perfil. I els comuns s'han alçat, amb Junts per Catalunya, Esquerra i la CUP, per aplaudir sense cap objecció els presos i exiliats mentre els diputats del PSC no sabien com passar el tràngol, molts amagant la cara rere les mans. Les magnífiques fotografies d'Albert Salomé, que podeu trobar ací, parlen totes soles. I tot això s'ha de constatar perquè no és gens anecdòtic, en absolut: avui la unitat independentista era de pedra picada. Ni un retret, ni una discrepància i al·ludint a la República, tots junts, tantes vegades en un sol dia com no s'havia sentit en aquesta cambra de la nit de les eleccions ençà.

Què ha canviat perquè passàs això? La diferència entre aquell dia de la ira de Coscubiela i Iceta i avui és que, entremig, Espanya, forçada per l'independentisme català, ha mostrat la seua cara real. I l'ha mostrada d'una ma-

nera tan evident que l'han vista, irremeiablement, fins i tot els qui no la voldrien veure. Si Domènech i Iceta parlen com parlen és perquè més de mil persones van ser ferides el primer d'octubre, perquè hi ha un munt de polítics catalans presos, exiliats en quatre estats europeus i més de mil investigats. I és aquesta resistència, la resistència popular i democràtica que encarna tota aquesta gent, la que ha tornat a canviar el panorama, la que ha fet possible el gir copernicà que hem viscut aquest matí. Amb tots els matisos que vulgueu. Perquè és evident que els comuns no van signar mai el 155 ni el van acceptar de cap manera. I és evident que Iceta l'ha signat i l'ha propiciat. I això ni es pot oblidar ni es pot negligir. No es poden comparar, per tant, les seues posicions ni tampoc les seues posicions amb les del bloc independentista. Però sí que hem de valorar molt el canvi que contenen. Per diverses raons.

Iceta és molt bo fent discursos i avui ha transitat de manera espectacular possiblement pel camí més difícil de la seua vida. Ell sap que Marta Rovira és en exili i Jordi Turull a la presó gràcies a ell. Activament gràcies a ell i directament per culpa seua. Si el PSC i el PSOE no haguessen donat suport al colp d'estat de Rajoy simplement el PP no l'hauria pogut fer. Suppose, doncs, que no deu ser fàcil de dur un pes com aquest amb dignitat, de mirar a la cara la gent sabent fins a quin punt n'ets culpable. Però ho va intentar i fins i tot va obrir una escletxa d'autocrítica emparant-se en Felipe González. No sé on el menarà això que vol fer, però sí que sé que afebleix, molt, el bloc del 155. Clarament. Aquesta prepotència de pinxo de carrer que exhibeix Ciutadans, avui al parlament ha estat arraconada, aïllada. I si Iceta vol ser creïble hauria de deixar de barrejar-se amb ells en manifestacions. Crec sincerament que del PSC no podem esperar-ne res, que és irrecuperable, però no em reca admetre que els seus gests d'avui ajuden, ens ajuden segurament malgrat ells, a deslegitimar el 155.

Ho deia ahir: Llarena ha comès un error brutal. Ha situat Espanya i el seu estat en el punt de brutalitat més extrem que hom es puga imaginar. No es pot anar més a l'extrem que aquesta seua embogida i maldestra interlocutòria. És

impossible de fer-ho pitjor. El pendent ferroviari ha estat efectiu com alguns ja avisàvem fa mesos i Espanya ja no té marge per a fer política. Aquesta és la clau del moment que comença ara.

— Si algú s'havia pensat que a la demanda democràtica de Catalunya Espanya podia reaccionar amb un mínim de cintura ja ha pogut veure clar que no. Els independentistes el dia dels crits de Coscubiela i Iceta ja sabíem que passaria això. Per això vam proclamar la República, perquè no volem viure en un estat tan deplorable com és l'Espanya de Llarena. No val la pena de discutir si ho sabien Coscubiela i Iceta. Perquè ara la cosa important és que ens hem de concentrar a eixamplar la base invocant la democràcia, practicant la democràcia. I portant la República de la mà d'aquesta democràcia.

— El primer d'octubre, el referèndum va eixamplar la base de l'independentisme com mai. I això no va passar movent-nos del nostre lloc, ni mirant d'atenuar el que som, ni cercant cap consens a còpia de rebaixar res. Simplement els independentistes vàrem demostrar a molts conciutadans que aquell dia encara no ho eren que Espanya és un projecte impracticable del qual cal fugir perquè no hi ha cap reforma possible, en vida nostra. El referèndum va posar l'Espanya real en el lloc on és, igual com el jutge Llarena va posant novament l'Espanya real en el lloc on és. Més monstruosa i tot, encara.

— I d'ací ve que siga tan important això que ha passat aquest matí al parlament, allò que va passar ahir als carrers de tantes i tantes ciutats i el que vindrà d'ara endavant, espere que de pressa. Amb l'esforç personal de tanta gent, començant pels presos i exiliats, obrim els ulls a la societat. És així com es guanya. És això que hem fet amb tant d'èxit des del juny del 2010, pel cap baix. Això que ens ha dut a ser la majoria social. I això que ara ens farà ampliar la base si sabem fer evident un missatge molt simple d'entendre: dins la monarquia espanyola no és que no hi haja llibertats nacionals, és que es violen els drets humans més elementals i això ens amenaça a tots. Per tant, l'única alternativa raonable, avui mateix, és la República independent. ■

Cultura popular Què fer aquesta Setmana Santa?

Música Concerts per la llibertat a la Catalunya Nord

Arts escèniques Festival del Circ Cric al Montseny

VilaWeb { Paper > 30-31/3-1/4/2018

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

*El músic, Premi Nobel de Literatura,
fa parada a Barcelona
amb la 'Never ending tour'*

BOB DYLAN

**REVISA ELS CLÀSSICS
AMERICANS DEL SEGLE XX**



La Dansa de la Mort de Verges. ALBERT SALAMÉ

QUÈ FER AQUESTA SETMANA SANTA? ELS ACTES DE CULTURA POPULAR DE TOT EL PAÍS

Tradicions Us oferim una guia amb els actes més tradicionals: processons, passions, caramelles...

REDACCIÓ

La Setmana Santa és una festa d'origen religiós que es viu de maneres molt diferents a tot el país. Hi ha mostres molt populars, com ara la Dansa de la Mort a Verges i rituals molt antics, com ara la processó de la Sanch que es fa cada Divendres Sant a Perpinyà des de fa cinc-cents anys, o la Passió de Cervera, que és la representació de la vida de Crist més antiga que hi ha a Europa. A la Setmana Santa també són molt abundants les mostres de teatre popular medieval que han perdurat per tot el país en forma de via crucis vivents i autos sacramentals.

En alguns indrets del país, com ara a Mallorca, es conserven velles tradicions de la corona catalano-aragonesa que s'han perdut als altres llocs. Aquest és el cas dels davallaments de la creu, un acte molt colpidor. També hi ha els enrenous de Pasqua, una celebració espontània i molt sovint poc documentada que ce-

lebra la resurrecció de Crist. I a la cua del cycle festiu hi ha un ritual pagà molt arrelat en alguns indrets del Principat i la Catalunya Nord: les caramelles, una festa que celebra l'arribada de la primavera.

Ací trobareu alguns dels actes més destacats que es fan al país:

Dijous Sant

Dansa de la Mort. Verges. Quan es fa? Dijous, 29 de març a partir de les 22.00. La Dansa de la Mort és la part més famosa i espectacular dels actes que es fan en aquest poble de l'Alt Empordà la nit de Dijous Sant, que també comprenen una processó i una escenificació popular de la passió de Crist.

Processó del Silenci. Badalona. Quan es fa? Dijous, 29 de març a les 21.00. La característica principal és que la desfilada es fa a les fosques, il·luminada només per les espelmes dels devots, que acompanyen el seguici enmig del silenci.

Divendres Sant

Auto Sacramental. Sant Vicenç dels Horts. Quan es fa? Divendres 30 de març a les 17.30 i a les 19.00. D'ençà del segle XVI s'escenifica a l'interior de l'església de Sant Vicenç dels Horts una Passió de Crist en diferents quadres i que compta amb parlaments cantats en polifonia.

Davallament de la Creu. Pollença. Quan es fa? Divendres 30 de març a les 21.00. Datat del 1650, és un dels davallaments més antics de l'illa i el més espectacular. Sota un silenci sepulcral, es desclaven els claus que mantenen la imatge de Crist clavada a la creu i la fan baixar en processó els 365 esglaons que separen l'Oratori del Calvari de la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels.

Aquesta mostra pròpia dels antics regnes de la corona catalano-aragonesa s'ha conservat especialment bé a Mallorca. Alguns dels davallaments més coneguts es fan a Artà, Felantix, Son Servera, Sineu...

Processó de la Sanch. Perpinyà. Quan es fa? Divendres 30 de març a partir de les 15.00. L'origen s'atribueix a sant Vicenç Ferrer, que va predicar a Perpinyà pels volts del 1408-1416. Se'n destaca la



La Dansa de la Mort de Verges. ALBERT SALAMÉ



La Dansa de la Mort de Verges. ALBERT SALAMÉ

figura del condemnat, que és un natzarè que va vestit de vermell, mentre la resta de participants van de negre.

Processó del Sant Enterrament. Tarragona. Quan es fa? Divendres 30 de març a partir de les 19.30. Amb una durada més de cinc hores, hi participen totes les germandats, confraries, gremis i associacions cristianes de Tarragona.

Processó del Sant Enterrament. València. Quan es fa? Divendres 30 de març a partir de les 18.30. És l'acte més concorregut de la Setmana Santa mariner a València, que es fa en tres dels barris marítims de la ciutat. Consisteix en

una processó de dura tota la nit, recorre els carrers del Cabanyal i el vincle amb el mar hi té un simbolisme molt especial.

'Trencà' del guió. Elx. Quan es fa? Divendres 30 de març a partir de les 17.00. La processó de Divendres Sant que es fa a Elx es caracteritza perquè, en finalitzar l'acte, una tripleta de ciutadans trenquen un estendard negre davant la imatge de la Mare de déu dels Dolors com a senyal de finalització del dol.

Via Crucis Vivent. Sant Hilari de Sacalm. Quan es fa? Divendres 30 de març a les 19.00. Els veïns de Sant Hilari recreen les darreres dotze hores de vida de Jesucrist, pels carrers i en moviment.

Via Crucis Vivent. Palma. Quan es fa? Divendres 30 de març a les 12.00. Les escales de la Seu de Palma són l'escenari d'aquesta representació, que és una joia del teatre medieval mallorquí. S'hi interpreta una versió que va escriure l'intel·lectual Llorenç Moyà l'any 1961.

Passions

Cervera. Quan es fa? 30 de març, 8, 15 i 21 d'abril. Un estudi impulsat per la Universitat de la Sorbona va decretar que la representació de la Passió que es fa a la capital de la Segarra és la més antiga d'Europa: data del 1481.

Esparreguera. Quan es fa? 30 de març, 8, 15 i 22 i 28 d'abril. La representació d'Esparreguera es diferencia de la resta per la seva posada a escena: és un gran espectacle que uneix la tradició del teatre popular amb la modernitat narrativa.

També tenen molta anomenada les representacions d'Olesa, Ulldecona i la Vilalba dels Arcs, que es fa a l'aire lliure.

Pasqua

Nit dels Panderos. Ontinyent. Quan es fa? Dissabte 31 de març a les 22.00. Un dels enrenous de Setmana Santa més populars és el que es fa a la capital de la Vall d'Albaida. Allà se celebra la resurrecció de Crist sortint a fer soroll al carrer amb tota mena d'objectes: tambors, xiulets, matraques, llaunes...

Caramelles del Roser. Sant Julià de Vilatorrada. Quan es fa? Diumenge 1 d'abril. La confraria, fundada el 1590, té un re-

pertori ric i variat de cançons que s'ha anat transmetent de manera oral d'ençà del segle XVI. Interpreten cançons de festeig, cants religiosos i també corrandes.

Caramelles. Súria. Quan es fa? Dissabte 31 de març i diumenge 1 d'abril. Presumeixen de ser la cantada de Caramelles més gran de Catalunya: hi participen nou colles que apleguen més de cinc-cents cantaires.

Caramelles de pagès. Cardona. Quan es fa? Diumenge 1 i dilluns 2 d'abril. El dissabte i diumenge de Pasqua, els caramellaires de Cardona escampen la Pasqua per les masies de pagès i el casc

antic oferint una cantada i el tradicional Ball de Cascavells.

Caramelles. Callús. Quan es fa? Dissabte 31 de març i diumenge 1 d'abril. Les ballestes extensibles que els cantants fan servir per oferir flors a la gent que se'ls mira a les finestres estant són l'element més singular d'aquesta trobada caramellaire.

Goigs dels Ous. Diversos pobles del Rosselló i del Conflent. Als Banys d'Arles, Ceret, Argelers, Banyuls de la Marenda, Vilafranca de Conflent... s'ha mantingut la tradició de cantar caramelles per Pasqua. Tradicionalment, els cantaires eren obsequiats amb ous i altres menges com ara botifarres. 

En alguns indrets del país, com ara a Mallorca, es conserven velles tradicions de la corona catalano-aragonesa



La Passió de Cervera. CEDIDA



El músic Bob Dylan, Premi Nobel de Literatura, en un concert a Los Angeles. E.P.

BOB DYLAN REVISA ELS CLÀSSICS AMERICANS DEL SEGLE XX

Festivals El músic, Premi Nobel de Literatura, fa parada a Barcelona amb la 'Never ending tour'

REDACCIÓ

L'any 1988, Bob Dylan va arrencar la 'Never ending tour' i des d'aleshores no ha parat de rodar per tot el món. Aquest cap de setmana fa parada a Barcelona, on oferirà dos concerts al Gran Teatre del Liceu en el marc del festival Guitar BCN. Els concerts seran divendres i dissabte a les nou del vespre. Hi presentarà el seu últim àlbum, 'Triplicate', un disc triple en què repassa trenta grans peces de

la música nord-americana del segle XX. Publicat l'any passat, hi ha moltes cançons que van ser popularitzades per cantants com Frank Sinatra, Bing Crosby, Nat King Cole, Ella Fitzgerald o Billie Holiday. El disc també aplega temes interpretats per les grans orquestres de la dècada dels quaranta i cinquanta, com la de Glenn Miller, i hi ha extractes de films i de musicals.

Amb aquest disc, Bob Dylan vol homenatjar la música popular dels Estats Units, de la qual és tot una icona. De fet, la música folk no seria igual sense

la seva figura. Des que va impactar en l'imaginari col·lectiu amb cançons tan emblemàtiques com ara 'Blowin' in the wind', 'Masters of war' o 'The times are a-changing', ha passat més de mig segle i pel camí ha construït un repertori immens format per trenta-vuit discs. També ha tingut un paper rellevant en l'evolució de la música rock, i les seves lletres han creat un imaginari tan ric que el van portar a guanyar el Premi Nobel de Literatura l'any 2016. Per tot això, és una de les figures vives més important de la música del segle XX. III

EL CIRC CRIC COMENÇA TRES MESOS DE CIRC, MÚSICA I DISBAUXA A LA NATURA

Circ La companyia també celebrarà els vint-i-cinc anys de la fundació de Pallassos sense Fronteres

REDACCIÓ

A partir de diumenge, el Circ Cric s'establirà al parc natural del Montseny (Sant Esteve de Palautordera) per passar-hi tres mesos de gresca. La companyia de Tortell Poltrona i Montserrat Trias ha organitzat per novè any el festival, amb un centenar de companyies i artistes convidats que actuaran tots els caps de setmana fins a l'1 de juliol. A més, coincidint amb l'aniversari dels vint-i-cinc anys de l'ONG Pallassos sense Fronteres, hi haurà una gran festa de celebració.

Aquesta organització sense ànim de lucre vetlla des de 1993 per portar l'alegria a zones que es troben en situacions conflictives arreu del món. En aquests vint-i-cinc anys, Pallassos sense Fronteres han viatjat a uns cent països en 450 expedicions i han fet riure més de dos milions de persones. És per això que el 18 de maig hi haurà una presentació per a fer balanç de la tasca humanitària, i l'endemà, el 19, una festa de reunió amb els pallassos que han format part de l'ONG des de la fundació en què es recrearan els espectacles que s'han anat fent durant aquests anys.

Entre les novetats d'enguany, hi ha l'estrena de quatre espectacles. La companyia en presentarà dos: 'Garranyecs', tercera part de la trilogia 'Grinyols, Garranyics i Garranyecs' que es podrà veure per primera vegada aquest mateix diumenge, i 'Allegro Vivace', un repàs del llegat dels pallassos de començament del segle XX. Per la seva banda, Tortell Poltrona estrenarà el duo 'Today is not my day - Tanca la porta!' jun-



Pallassos sense fronteres vetlla des de 1993 per portar l'alegria a zones que es troben en situacions conflictives arreu del món. CEDIDA

tament amb el famós pallasso estatunidenc Jango Edwards, i la companyia franco-catalana Baro d'Evel Cirk Cie presentarà el concert amb animació 'La Serata'.

Una altra cita al calendari és la Fira d'Espectacles i activitats, una jornada familiar a l'aire lliure amb tallers per als infants, jocs, fanfàrries i espectacles de companyies vingudes d'arreu, el diumenge 15 d'abril. També destaca el Festival Internacional de Pallasses que es farà del 7 al 10 de juny en diferents teatres i carrers de Sant Esteve de Palautordera. Hi participaran més d'una trentena de pallasses de quinze com-

panyies diferents. Entre elles, hi haurà la clown argentina Lila Monti, que el 30 de juny presentarà l'espectacle 'Povnia'.

Més espectacles que es representaran són 'Universari' (26 de maig), del pallasso Marcel Gros; 'Combinat de Circ' (15 d'abril), del Circ Bover de Mallorca; 'Davaiiii' (15 d'abril), dels israelians Sasha Agranov i Pablo Domichovsky; i el ja tradicional joc d'improvisació 'Matx de Pallassos' (30 de juny). Per últim, el Festival també oferirà cercaviles, tallers i concerts com els de Sílvia Pérez Cruz (7 d'abril), Albert Pla (11 de maig) i el duet de Marcel Lázara (ex-Txarango) i Júlia Arrey (29 de juny). 



Els concerts començaran a les sis de la vesprada al recinte firal d'Ontinyent. JAUME CARBALLO

EL FESTIVAL DIÀNIA TORNA EN FORMAT CONCENTRAT

Festivals Auxili, Xavi Sarrià, Iseo & Dodosound són alguns dels caps de cartell

REDACCIÓ

Després d'haver passat un any en guaret, el festival Diània torna aquest cap de setmana amb més força que mai i carregat de novetats: els concerts es concentren en una sola jornada, el dissabte 31 de març, i es faran a Ontinyent, la capital de la Vall d'Albaida. Però això no és tot: Auxili hi presentaran el nou disc, Tresors, i ho faran acompanyats dels grups que formen part del cartell, entre els quals Zoo i Xavi Sarrià.

Els concerts començaran a les sis de la vesprada al recinte firal d'Ontinyent. A més del concert d'Auxili, hi haurà el

de Zoo, un dels grups valencians més destacats del moment, i el de Xavi Sarrià, que presentarà el disc en solitari Amb l'esperança entre les dents. També hi haurà el duet Iseo & Dodosound, especialitzats en una curiosa mescla de reggae, hip-hop, dub i música electrònica.

El cartell es completa amb les actuacions dels valencians The Dance Crashers; la rumba-fusió de La Ranamanca i els ontinyentins Zerokoma, que presentaran els temes del tercer disc, Galones. I per qui vulgui fer la jornada del festival ben completa, al matí s'han organitzat diversos campionats esportius. Es faran de 9.00 a 14.00 al pati de l'escola Carmel Ripoll i es podrà jugar a bàsquet, voleibol i futbol. 



Montse Castellà, al Barnasants. PERE CARDÚS

ALENYÀ ENGEGA EL PRIMER DELS QUATRE CONCERTS PER LA LLIBERTAT A LA CATALUNYA NORD

Llibertat Hi actuen Montse Castellà, Dídac Rocher, Gaëlle Balat, entre més

REDACCIÓ

El col·lectiu Angelets de la Terra ha programat quatre concerts a la Catalunya Nord per a reclamar l'alliberament dels presos polítics. Demà-passat, diumenge 1 d'abril, se'n farà la primera actuació a la vila rossellonesa d'Alenyà. Serà a la sala Oms i comptarà amb la participació de diversos músics de tot el país, entre els quals hi ha el grup d'ska occità Goulamas'k, els catalans Buenasuerte, Montse Castellà,

Dídac Rocher, Gaëlle Balat, José de los Rios o Nayah, una cantant de Perpinyà que va representar França a Eurovisió l'any 1999.

El cicle, que l'actor Sergi López va apadrinar, té la finalitat de denunciar la situació que pateixen els catalans del sud del Pirineu. Per això, entre els objectius hi ha la reclamació de l'alliberament dels presos polítics i el final de l'aplicació de l'article 155. 'El col·lectiu vol sol·licitar el cessament dels processos judicials contra activistes, artistes, professors i polítics catalans i el res-

pecte al vot de la població catalana a les eleccions del 21 de desembre', diu el comunicat de l'entitat.

Els actes compten amb el suport de quatre poblacions -Alenyà, Vilafranca de Conflent, Soler i Pesillà de la Ribera-, diverses associacions i centenars d'artistes. Les actuacions continuaran el 19 de maig a Vilafranca de Conflent, el 22 de setembre a Soler i el 13 d'octubre a Pesillà de la Ribera. Inclouran la participació d'una trentena de formacions musicals, entre les quals destaquen Meritxell Gené i Marina Rossell. 

CRÍTICA POLÍTICA | SOCIAL AL FESTIVAL CÒMIC DE FIGUERES

Festivals L'antiga presó de Figueres acollirà un acte a favor de la llibertat d'expressió amb personalitats com Valtònyc i Cassandra Vera



Qui vulgui podrà gaudir de circ, teatre gestual, *clowning*, monòlegs i al·lusions a la situació política actual. CEDIDA

REDACCIÓ

Com cada any a la Setmana Santa, el Festival Còmic arriba a Figueres per arrencar somriures a base d'humor. Tot i que el Teatre El Jardí, que normalment acollia el certamen, es troba en obres, enguany hi haurà una quinzena d'actes i espectacles repartits per diferents punts de la ciutat. Fins dilluns, qui vulgui podrà gaudir de circ, teatre gestual, *clowning*, monòlegs i al·lusions a la situació política actual.

Entre les activitats que proposa

aquesta nova edició del Festival Còmic, en destaquen dues de reivindicatives. D'una banda, demà a les 21.00 a la sala La Cate es farà 'Humor de micro', que comptarà amb els monòlegs de quatre dones poderoses. Yolanda Ramos, Judit Martín, Maribel Salas i Patricia Sornosa entretindran els espectadors amb la seva crítica punyent i sense complexos.

D'una altra banda, l'antiga presó de Figueres serà l'escenari de l'espectacle 'Todos a la cárcel'. És una recreació satírica de la situació actual a càrrec del grup Impro Barcelona que es farà dilluns a les 17.00. Després, però, qui vulgui

podrà romandre a la presó i assistir a un debat sobre la llibertat d'expressió moderat per la periodista Anna Punsí, en un clam contra la censura.

L'acte comptarà amb els rapers Pablo Hasél i Valtònyc i la tuitaire Cassandra Vera, tots tres acusats de suposat enaltiment del terrorisme entre més càrrecs, dels quals només ella ha quedat absolta; el regidor de Sant Joan de Vilatorrada Jordi Pesarrodona, imputat per posar-se un nas de pallaso al costat de la Guàrdia Civil; i el periodista Jaïr Domínguez, que va haver de declarar per un presumpte delicte contra la co-

L'acte comptarà amb els rapers Pablo Hasél i Valtònyc i la tuitaire Cassandra Vera, tots tres acusats de suposat enaltiment del terrorisme entre més càrrecs



Es potenciarà la formació de nous pallassos amb el curs avançat de clown. CEDIDA

rona. També hi participarà l'advocada Alexandra Rodríguez.

En un context més distès, el festival acull una estrena absoluta al país, l'espectacle 'Crash Boom Bang', de la companyia suïssa Starbugs Comedy, que actuarà avui a les 21.00 a la sala La Cate. El número, de tres artistes premiats al Festival de Circ de Montecarlo, combina acrobàcies, ball i teatre gestual de la mà. Diumenge a la mateixa hora sortiran a l'escenari de la sala els The Chanclettes, amb un espectacle de cabaret còmic i crític, '#DputuCool'. Serà una manera de celebrar els vint anys com a professionals.

Uns altres que fan anys sobre l'escenari són els maresmenecs Chapertons, que recolliran diferents exhibicions de

vint-i-cinc anys en un sol espectacle: 'Rodó'. En la seva línia, utilitzaran pneumàtics de maneres inimaginables. Es podrà veure a l'Espai Citroën de la plaça Catalunya, on diumenge el Duo Full House, una suïssa i un nord-americà, interpretarà el vodevil 'Action Comedy'. Però abans, avui a les 17.00, hi actuarà el jove paller portuguès Godot, seleccionat pel Cirque du Soleil, amb 'Lullaby', un joc improvisat d'interacció amb el públic. Tot de franc.

La improvisació també és el fort de l'actor José Malaguilla, que avui i diumenge oferirà a l'Auditori Caputxins 'Imprólogo'. Malaguilla construirà històries hilarants a partir de les demandes del públic, que podrà decidir quina

contribució econòmica vol fer en haver finalitzat. Demà serà el torn de les intèrprets de The Feliuettes, que apel·laran a la nostàlgia amb humor absurd i revivals de sèries, films i dibuixos animats en l'espectacle 'Cobi, Curro, Naranjito'.

A part de les arts escèniques, imprescindible, el festival també proposa activitats a peu de carrer: demà a les 10.00 al Centre Cívic Joaquim Xirau hi haurà una sessió gratuïta de tres hores de risoteràpia, i diumenge a la mateixa hora l'escola Parc de les Aigües acollirà una classe de ioga del riure. A més, també es potenciarà la formació de nous pallassos amb el curs avançat de clown, del reconegut Antón Valén, del Cirque du Soleil, d'avui fins dilluns. 



‘El club de los buenos infieles’ és l’òpera prima del cineasta Lluís Segura. WKND

LLUÍS SEGURA ESTRENA EL SEU PRIMER FILM, ‘EL CLUB DE LOS BUENOS INFIELES’

El cineasta català Lluís Segura estrena la seva òpera prima, *El club de los buenos infieles*, de producció catalana. Es tracta d’una comèdia en la qual quatre amics de la infància es retroben i funden un club per sortir sense les seves dones i poder ser infidels. També arriba als cinemes *Ready Player One*, de l’aclamat director Steven Spielberg, que ha adaptat el best-seller homònim d’Ernest Cline. En un futur proper, el món és hostil i un jove s’evadeix de la realitat viatjant a OASIS, un univers virtual immersiu.

El club de los buenos infieles

Direcció: Lluís Segura. Intèrprets: Cristina Guillén, Eszter Tompa, Raquel Moreno; Fele Martínez, Jordi Vilches, Raúl Fernández de Pablo. Gènere: Comèdia.

Quatre amics de la infantesa es retroben passats vint anys en un sopar d’antics alumnes. Allà, coincideixen a acceptar que tot i que estimen les seves esposes, no les desitgen, i decideixen de crear un club per sortir sense elles, tenir aventures i recuperar el desig.



Ready Player One

Direcció: Steven Spielberg. Intèrprets: Olivia Cooke, Lena Waithe, Hannah John-Kamen; Tye Sheridan, Ben Mendelsohn, T.J. Miller. Gènere: Ciència-ficció.

El món real és un lloc fosc i hostil i en Wade Watts és un adolescent que per sentir-se viu s'escapa al joc d'immersió virtual OASIS, on la imaginació és el límit. Abans de morir, el creador d'aquest univers que tothom utilitza per evadir-se ofereix la fortuna i l'empresa al guanyador d'una gimcana pel joc. En Wade anirà a la recerca del tresor, però s'haurà d'enfrontar a jugadors i competidors disposats a fer tot allò possible per guanyar el premi.



Death Wish

El justiciero

Direcció: Eli Roth. Intèrprets: Elisabeth Shue, Kimberly Elise, Camila Morrone; Bruce Willis, Vincent D'Onofrio, Dean Norris. Gènere: Acció.

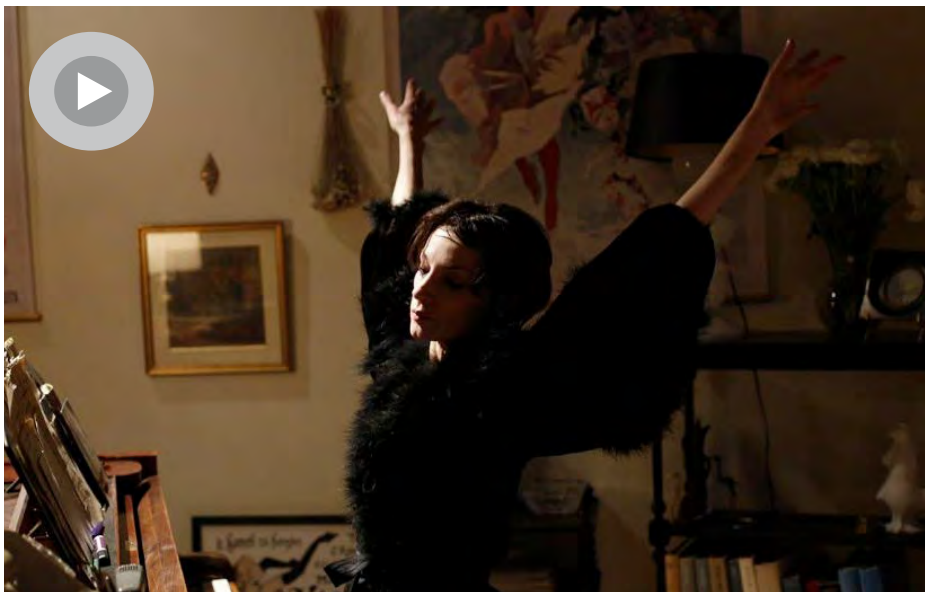
En Paul Kersey és un prestigiós cirurgià que viu a Nova York amb la seva dona i la seva filla. Quan tres criminals assalten casa seva, maten l'esposa i violen la filla, en Paul deixa enrere la seva calma habitual i vol venjança. Amb una policia sobrecarregada de feina, el cirurgià es pren la justícia per la seva mà i s'enfronta als agressors i a més criminals de la ciutat.



Barbara

Direcció: Mathieu Amalric. Intèrprets: Jeanne Balibar, Aurore Clément, Fanny Imber; Mathieu Amalric, Vincent Peirani, Grégoire Colin. Gènere: Drama.

El film és una mostra de meta-cinema, un antibiopic musical de la mítica Barbara. El director, Amalric, s'interpreta a ell mateix com a un cineasta que vol rodar una cinta sobre la cantant francesa i ha de treballar amb una actriu que faci el paper de Barbara. Hi ha una barreja d'imatges del rodatge i d'arxiu de la mateixa cantant. Jeanne Balibar va guanyar el premi César a la millor actriu gràcies a la interpretació.





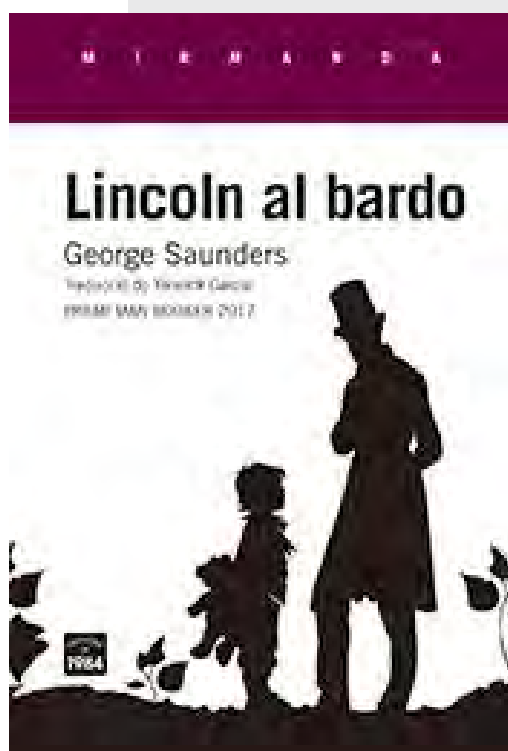
Saunders ha estat sempre un irreverent: no ha volgut respectar mai regles, ni estils, ni convencions literàries

Yannick Garcia

‘LINCOLN AL BARDO’ DE GEORGE SAUNDERS

El traductor, Yannick Garcia, ens en parla amb lucidesa i aprofundiment

COBERTA DEL LLIBRE
‘LINCOLN AL BARDO’, DE GEORGE SAUNDERS,
PUBLICAT PER EDICIONS DE 1984



REDACCIÓ

Arriba a les llibreries la sorprenent primera novel·la d'un dels autors més reconeguts i influents de la seva generació, *Lincoln al bardo*, de George Saunders, publicada per Edicions de 1984 i traduïda per Yannick Garcia. Ha estat destacada amb el premi Man Booker 2017.

Febrer del 1862. La guerra de Secessió als Estats Units fa menys d'un any que dura, però ja comença a ser sagnant. Mentrestant, Willie Lincoln, l'estimat fill d'onze anys del president, es mor, i en traslladen el cos a un cementiri de Georgetown. A partir d'aquest fet històric, George Saunders basteix una història inoblidable sobre l'amor i la pèrdua que s'endinsa en un regne sobrenatural alhora hilarant i terrorífic.

Llegiu-ne l'inici.

Yannick Garcia, traductor de l'obra, ens en parla amb gran lucidesa i sensibilitat literària:

«Un dels personatges més entranyables i reeixits de George Saunders és la tieta Bernie de 'Roure Marí', relat inclòs al llibre *Pastoràlia*. Els lectors potser recordaran aquella senyora venerable que, després de morta, surt de la tomba i torna al pis que compartia amb els tres nebots per mirar d'endregar-los la vida mentre el seu cadàver es descompon. Llegint aquell relat, semblava evident que l'autor havia fet una gran troballa amb la Bernie i que la visió de la mort que li permetia explorar aquell tros de cos podrit reclamava un espai molt més extens.

Anys després Saunders ha sabut trobar una excusa històrica carregada de sentiment per obrir les portes d'aquest univers de bat a bat: la reticència d'Abraham Lincoln a amollar el seu fill difunt, Willie, i la necessitat d'anar-lo a veure cada nit al cementiri quan ja és al taüt. Poc que és conscient, ell, del rebombori que aquestes visites provoquen: tots els esperits que fan el ronso pel recinte perquè encara no han ascendit -i que habiten aquest estadi intermedi que la



L'escriptor George Saunders. WIRED

tradició budista anomena el *bardo*— veu— en com s'altera el seu microcosmos amb l'arribada d'un nou integrant jove i el seu poderós pare. Som ben bé a la cançó de Mecano 'No es serio este cementerio': les ànimes volen, ballen, debaten, s'insulten, s'exciten, es barallen, reciten, rememoren, entren en bucle i conformen una polifonia emborratxada que sembla no tenir final. Per respirar enmig d'aquesta espiral infinita de veus, Saunders documenta els dies de dol de Lincoln amb una corrua també inacabable de citacions d'assajos i obres de referència —la majoria, fictícies—, amb la qual cosa hi suma encara una altra capa de veus que es complementen, es contradueixen i, per sobre de tot, bateguen plenes de vida. Al seu món, tot es mou, tot pensa i tot parla, fins i tot quan no queda ningú viu.

Saunders ha estat sempre un irreverent: no ha volgut respectar mai regles, ni estils, ni convencions literàries. I,

amb tot, ha forjat un estil caracteritzat per aquesta ruptura formal. Els seus relats són fàcils de reconèixer, encara que mai sàpigues quina barrabassada s'hi perpetrarà, quina injustícia s'hi cometrà i qui en sortirà més mal parat. *Lincoln al bardo* naix d'aquí i t'obliga a fer un salt sense saber ben bé on caurem. Saunders s'havia d'empescar una manera de fer novel·la que el divertís i que convingués al seu múscul conegut del relat breu. Aquests trencaments constants i la coralitat de registres i d'idiolectes resulten uns mecanismes molt ben estudiats, perquè fan que la història sembli sempre fresca.

Documentant-me per traduir la novel·la, he descobert que alguns dels testimonis són reals, algunes de les rèpliques i dels textos són autèntics, algunes de les obres citades existeixen... i moltíssimes més sorgeixen de la immensa recerca que ha fet l'autor sobre els fonaments

històrics del seu país. Un cop entres en aquest cementiri de Saunders, que és gairebé un tractat de greuges nacional, toca unir-se a la festa. Traduir-lo exigeix sempre suar fel reversionant i recreant, però l'entrega que demanava aquesta novel·la era en cos i ànima. Per a mi ha valgut la pena, aviam què hi diuen els lectors. Us garanteixo que entre tanta mortaldat, Saunders sap fer-hi créixer sempre carretades de flors.»

George Saunders va néixer a Amarillo, Texas, l'any 1958. És professor d'escriptura creativa a la Universitat de Syracuse i escriu per al *The New Yorker* i per a més revistes de prestigi. És autor de vuit llibres, dels quals Edicions de 1984 també ha publicat: *Deu de desembrer* (Mirmanda, 115. Traducció: Yannick Garcia), *Pastoràlia* (Mirmanda, 124. Traducció: Yannick Garcia), *Secessiolàndia pel pedregar* (Mirmanda, 140. Traducció: Yannick Garcia).

BACALLÀ DE SETMANA SANTA

La cuina de la Neus ens proposa
una menja per a les festes



Ingredients

(per a 6 persones)

- 1 kg bacallà remullat
- 2 cebes ratllades
- 1/4 kg pèsols desgranats
- 4 carxofes
- 3 ous durs
- oli
- sal
- una mica farina
- 1 gotet de vi blanc
- 4 grans d'all
- una mica de safrà
- 1 fulleta petita de llorer
- unes branquetes de julivert

NEUS CUSCÓ

Fem bullir els pèsols. Els reservem. Tallem el bacallà a trossos, l'enfarinem i fregim a la paella. El reservem. A la mateixa paella, hi fregim les carxofes, tallades a quarts, netes i enfarinades. Les reservem.

Amb el mateix oli, en una cassola, hi sofregim la ceba ratllada i un parell d'all a trossos. Hi afegim una cullerada de farina blanca i la fem enrossir. Hi tirem el gotet de vi blanc i el fem reduir. I tot seguit ja podem posar els pèsols amb una part de l'aigua amb què els hem bullit. Hi afegim el bacallà, amb les carxofes, la fulleta de llorer i el safrà. El deixem coure a foc lent set o vuit minuts. Tres minuts abans de retirar-lo del foc, hi afegim els ous durs tallats per la meitat i una mica d'all i julivert picat pel damunt.

Algunes receptes d'aquest plat també incorporen patates tallades a quadradets petits, tot i que jo no les hi poso. 



La CUP reitera el seu compromís per a invertir Puigdemont



Cinquanta-cinc diputats flamencs reclamen a Rajoy que deixi de perseguir l'independentisme i que retiri el 155



El sindicat principal de la policia espanyola demana de prohibir un concert de Valtònyc a Galícia



Cremen l'Ateneu de Sarrià: 'Les causes són ben conegudes i se'n diuen "feixisme"'



JxCat presenta un recurs amb la resolució de l'ONU sobre Jordi Sànchez al Tribunal Constitucional espanyol